

T. C.
GAZI ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GIYİM ENDÜSTRİSİ VE GIYİM EĞİTİMİ BÖLÜMÜ

MESLEKİ EĞİTİM FAKÜLTESİ
GIYİM ENDÜSTRİSİ VE GIYİM EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
"GIYİM TEKNİKLERİ VE ÜRETİMİ"
DERSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Semiha AYDIN
Tezi Hazırlayan : Songül KURU

Uygunsuz
S. Aydın
Yrd. Doç. Dr. Semiha Aydın

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GIYIM ENDÜSTRİSİ VE GIYIM EĞİTİMİ BÖLÜMÜ

MESLEKİ EĞİTİM FAKÜLTESİ
GIYIM ENDÜSTRİSİ VE GIYIM EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
"GIYIM TEKNİKLERİ VE ÜRETİMİ" DERSİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tez Danışmanı : Yrd.Doç.Dr. Semiha AYDIN

Tezi Hazırlayan : Songül KURU

ANKARA-1987

ÖNSÖZ

Bu araştırma Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Bölümü "Giyim Teknikleri ve Üretimi" Ders Programını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Mevcut eğitim programında yer alan hedef ve davranışlar yeniden gözden geçirilmiş, hedef davranışlara göre ölçme araçları geliştirilmiştir. Programla ilgili bilişsel ve psikomotor alanlarda öğrencilerin öğrenme düzeyleri ile duyuşsal düzeydeki özellikleri benimseme dereceleri ortaya konmuştur.

Bu çalışmanın giyim bölümü alan dersleri eğitim programlarının değerlendirilip geliştirilmesinde yararlı olacağı beklenmektedir.

Araştırmanın yürütülmesinde her aşamayı titizlikle gözden geçirerek çalışmanın yön kazanmasını sağlayan Danışmanım Yrd.Doç.Dr. Semiha AYDIN'a, çalışma müsveddelerini okuyarak değerli önerilerde bulunan Eğitim Bilimleri Bölümü Program Geliştirme ve Eğitim Teknolojisi alanında uzman olan Öğretim Görevlisi arkadaşlarım, Melek GÜNGÖR ve Emel BAYRAKTAR'a İstatistiksel işlemlerin kontrolünü yapan Prof.Dr. Özkan ÜNVER'e ve çalışmanın yürütülmesinde anlayış ve sabrını esirgemeyen eşim Avukat İbrahim KURU'ya ve kızım Burcu KURU'ya teşekkür ederim.

Songül KURU

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖNSÖZ.....	1
İÇİNDEKİLER.....	11
TABLolar LİSTESİ.....	1v
BÖLÜM	
I GİRİŞ.....	1
Problem.....	1
Problemin Önemi.....	9
Problem Cümlesi.....	12
Alt Problemler.....	12
Sayıltılar.....	13
Sınırlılıklar.....	14
Tanımlar.....	14
İlgili Yayın ve Araştırmalar.....	16
II YÖNTEM.....	25
Araştırma Yöntemi.....	25
Evren ve Örneklem.....	25
Verilerin Elde Edilmesi ve Analizi.....	26
III BULGULAR VE YORUM.....	33
IV SONUÇ VE ÖNERİLER.....	54
V ÖZET.....	58
KAYNAKLAR.....	61
EKLER	
EK 1 Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Bölümü "Giyim Teknikleri ve Üretimi"Dersi Öğretim Programı.....	65

	<u>Sayfa</u>
EK 2 Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Bölümü "Giyim Teknikleri ve Üretimi" Dersi Öğretim Programı Dikkate Alınarak Yeniden Oluşturulan Hedefler.....	68
EK 3 Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Bölümü "Giyim Teknikleri ve Üretimi" Dersi Öğretim Programı Hedefleri İçin Örnek Davranışlar..	70
EK 4 Analiz Tablosu.....	76
EK 5 Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Bölümü "Giyim Teknikleri ve Üretimi" Dersi Başarı Testi.....	77
EK 6 Başarı Testi İstatistikleri.....	96
EK 7 Anket.....	97

TABLOLARIN LİSTESİ

<u>Tablo</u>	<u>Sayfa</u>
1. Araştırmaya Katılan Öğrenci Sayıları.....	26
2. İş Değerlendirme Ölçeği.....	30
3. Bütün Şubelerden Elde Edilen Ölçümlere Göre Bilgi Testi İstatistikleri.....	33
4. Farklı Öğretmenlerin Okuttukları Grupların Başarı Testlerine İlişkin İstatistiksel Değerler....	35
5. Bilgi Testi Puanları Üzerinde Yapılan Varyans Analizi Sonuçları.....	36
6. Bütün Şubelerden Elde Edilen Ölçümlere Göre İş Ölçeği İstatistikleri.....	38
7. Farklı Öğretmenlerin Okuttukları Grupların İş Ölçeği Sonuçlarına İlişkin İstatistiksel Değerler.....	39
8. İş Ölçeği Puanları Üzerinde Yapılan Varyans Analizi Sonuçları.....	40
9. Farklı Öğretmenlerin Okuttukları Grupların İş Ölçeği Puanları Arasındaki Başarı Farklarını Yoklayan t Değerleri.....	41
10. Öğrencilerin "Planlı Çalışmanın Gerekli Olduğuna İnanma" İle İlgili Görüşleri.....	43
11. Öğrencilerin "Verilen Bir İşi Temiz ve Düzenli Çalışma" İle İlgili Görüşleri.....	44
12. Öğrencilerin "Boş Zamanlarını Dikiş Dikerek Değerlendirme" İle İlgili Görüşleri.....	44
13. Öğrencilerin "Verilen Bir İşi Süresinde Bitirme" İle İlgili Görüşleri.....	45
14. Öğrencilerin "Atelyede Araç Gereçleri Dikkatli Kullanmaya Özen Gösterme" İle İlgili Görüşleri..	45
15. Öğrencilerin "Araç Gereçleri Eksiksiz Yanında Bulundurma" İle İlgili Görüşleri.....	46
16. Öğrencilerin "Severek Dikiş Dikme" İle İlgili Görüşleri.....	46

TabloSayfa

17. Öğrencilerin "Derste Uygulanan Öğretici Parçaları Yapmaktan Zevk Alma" İle İlgili Görüşleri.....	47
18. Öğrencilerin "Ütü Yaparken Tehlikelere Karşı Dikkatli Olma" İle İlgili Görüşleri.....	47
19. Öğrencilerin "Makina Çekerken Tehlikelere Karşı Dikkatli Olma" İle İlgili Görüşleri....	48
20. Öğrencilerin "Giyimle İlgili Belli Bir Ürünü Yardımsız Tamamlama" İle İlgili Görüşleri....	48
21. Öğrencilerin "Araç Gereçleri Kullanma ve Saklamada Titizlik Gösterme" İle İlgili Görüşleri.....	49
22. Öğrencilerin "Giyimle İlgili Her Türü Yeniliği Yakından Takip Etme" İle İlgili Görüşleri.....	49
23. Öğrencilerin "Giyimle İlgili Yenilikleri Uygulamaya Özen Gösterme" İle İlgili Görüşleri.	50
24. Öğrencilerin "Sınıf İçinde Başkalarının Düşüncelerine Saygılı Davranmanın Gerekli Olduğuna İnanma" İle İlgili Görüşleri.....	50
25. Öğrencilerin "Kendi Davranışlarını Geliştirmede Eleştirileri Dikkate Alma" İle İlgili Görüşleri.....	51
26. Öğrencilerin "Arkadaşlarının Dersteki Başarısına Sevinme" İle İlgili Görüşleri.....	51
27. Öğrencilerin "Verilen Ödevi Eksiksiz ve Zamanında Bitirme" İle İlgili Görüşleri.....	52
28. Öğrencilerin "Kadın Dış Giyimlerini Yardımsız Dikme" İle İlgili Görüşleri.....	52
29. Öğrencilerin "Kadın İç Giyimlerini Yardımsız Dikme" İle İlgili Görüşleri.....	53

BÖLÜM I

GİRİŞ

Problem

Çağımızda çok hızlı teknolojik gelişmeler olmakta ve teknolojik gelişmelerin uygulamadaki etkileri yaşadığımız çevre koşullarını değiştirmektedir. Bu değişiklikleri gerçekleştiren insan, aynı zamanda değişikliğin etkilendiği çevre koşullarına uyum göstermek durumundadır.

Toplumların yeni gelişmelere kolayca uyumlarını sağlayacak değişme, bireylerin eğitimi ile gerçekleşebilir. Çünkü eğitimin temel amaçlarından biri, kalkınma dediğimiz ekonomik büyüme ve değişmeyi sağlamada gerekli ve yeterli sayıda nitelikli insan gücünü yetiştirmektir¹.

Bireylerin toplumdaki gelişmelere güçleri ölçüsünde katkıda bulunmaları ve değişen toplum koşullarına dengeli bir biçimde uyum sağlamaları için, belli davranışları, belli sürede kazanmaları gerekir. Bireye yeni davranışlar kazandırmada ya da mevcut davranışlarını değiştirme, biçimlendirme ve geliştirmede en etkili süreç eğitimidir.

Bireyin içinde yaşadığı topluma ve çağın koşullarına uyum sağlayabilmesi için gerekli davranış değişikliklerini

---

¹Yahya Kemal Kaya, İnsan Yetiştirme Düzenimiz, (Ankara: 1981), s.10.

oluşturmaya çalışan okullar bu işi eğitim yoluyla yaparken bu eğitim süreçlerini örgün bir şekilde tertipli ve düzenli olarak yürütmek zorundadırlar. Eğitim etkinliklerinin belirli bir sistem içinde örgütlenmesiyle eğitim programları meydana getirilir. Eğitim programı, bir eğitim kurumunun bireyler için sağladığı, hedeflerin gerçekleşmesine dönük tüm faaliyetleri kapsar².

Bir eğitim sistemi çeşitli seviyedeki okullara, sınıflara, yıllara ve dönemlere bölünür. Herhangi bir eğitim dönemi ardışık basamaklardan oluşur. Eğitime kapsam açısından bakıldığında ardışık bölümlerden oluşmuş programlar görülür³.

Türk eğitim sistemi içinde mesleki ve teknik eğitim kurumlarına elaman yetiştiren Mesleki Eğitim Fakültesi dört yıl süreli bir fakültedir. Bu eğitim kurumu, kuruluşundan fakülte haline gelinceye kadar, öğretim programları bakımından beş önemli aşama geçirmiştir.

1. 1934-1935 öğretim yılından, 1938-1939 öğretim yılına kadar iki yıl süreli Ertik (sanak) Öğretmen Okulu,
2. 1938-1939 öğretim yılından, 1947-1948 öğretim yılına kadar üç yıl süreli Meslek Öğretmen Okulu,
3. 1947-1948 öğretim yılından, 1960-1961 öğretim yılına kadar dört yıl süreli Kız Teknik Öğretmen Okulu,

---

²Fatma Varış, Eğitimde Program Geliştirme, (Ankara: 1976), s.17-18.

³Fuat Turgut, Eğitimde Ölçme Değerlendirme Metotları, (Ankara:1977), s.1.

4. 1961-1962 Öğretim yılından 1982 yılına kadar 7. Milli Eğitim Şurası kararına dayanılarak Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu olarak isimlendirilmiştir⁴.

5. Bu tarihten sonra 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu ile Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi olarak faaliyet göstermektedir.

18 Kasım 1982 tarih ve 220/5880 sayılı Yüksek Öğretim Kurumundan gelen yazı ile Mesleki Eğitim Fakültesinin amacı "Teknoloji Eğitim Bölümü" orta dereceli okulların, "Ticaret Turizm Eğitimi Bölümü" ticaret turizm meslek liselerinin diğer bölümleri ise, kız meslek ve teknik liselerinin öğretmenlerini bu bölümlerde uygulanan programlar doğrultusunda yetiştirmek olduğu belirtilmiştir.

Öğretmen yetiştiren tüm fakülte ve yüksek okullarda öğretmen adaylarını mesleğe hazırlamak üzere üç ana alanla ilgili dersler okutulmaktadır. Bunlar; genel kültür dersleri, alan ya da branş kültürü dersleri ve öğretmenlik formasyonu dersleridir.

Öğretmenin kendisinden beklenen rolleri yerine getirebilmesi bu üç alandaki davranışlara sahip olması ile mümkündür⁵.

Programda yer alan genel kültür dersleri ile öğretmen adaylarını toplumun aydın birer üyesi olarak yetiştirmek ama-

---

⁴ Milli Eğitim Bakanlığı, Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Kılavuzu, (Ankara: 1970), s.1.

⁵ Cevat Alkan, "Öğretmen Eğitimi", (A.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı 9, Cilt 1-4, 1976), s.108.

cı güdülmektedir. Öğretmenlik formasyonu dersleri, öğretmen adaylarının mesleklerinde yeterli olabilmeleri için öğretmenliğin gerektirdiği bilgi, beceri ve tavırları kazandırmayı amaçlamaktadır. Alan kültürü kazandıran dersler ise öğretmen adaylarının öğretecekleri konuyla ilgili bilgi, beceri ve davranışları yeterli düzeyde kazandırmayı amaçlamaktadır. Öğretmenin konuyu iyi bilmesi ve konuya hakim olması, sınıfta güvenle hareket edebilmesi için gerekli görülmektedir.

Uygulanmakta olan Mesleki Eğitim Fakültesi eğitim programına göre Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Bölümünün alan dersleri şunlardır:

1. Giyim Teknikleri ve Üretimi
2. Giyim Tasarımı
3. Temel Dikiş Teknikleri
4. Tekstil Teknolojisi
5. Drapaj
6. Moda Resmi
7. Teknik Resim
8. Makina Teknolojisi
9. Giyim Tarihi
10. Giyim Süsleme
11. Alan Araştırması
12. Giyim Öğretim Uygulaması

Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Bölümünün alan derslerinden biri olan "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi 2.sınıftan başlayarak 4. sınıf dahil üç yıl süreyle her yarıyıl okutulmakta-

dır. Programda 2. sınıfta 10 saat, 3. sınıfta 12 saat, 4. sınıfta 14 saat olarak yer alan "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersinde alanla ilgili diğer derslerde kazandırılan bilgi ve beceriler transfer edilerek kullanılmaktadır.

Bu derste öğretmen adayının daha önce kazandığı bilgi ve beceriler göz önünde bulundurularak üniteler ayrıntılı bir şekilde analiz edilmektedir. "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi öğretmen adaylarına belirli hedefler doğrultusunda davranışlar kazandırmayı amaçlar. Öğretmen adaylarının kazanacağı davranışlar (dersin hedefleri doğrultusunda) saptanarak, bunları gerçekleştirecek eğitim durumları seçilip düzenlenir.

"Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersinin hedefleri gerçekleştirildiğinde bu dersi alan öğrenciler, derste uygulanacak ünitelerle ilgili temel teknikleri tanıyarak iş üzerinde doğru olarak uygulayabilir, işe uygun araç gereçleri seçer ve yerinde kullanır, alanı ile ilgili dersler arasında bilgi ve beceri transferi yapabilir, diğer alan derslerinde kazandığı bilgi ve beceriler yardımıyla atelyede ortaya çıkabilecek problemleri çözebilir ve ünitelerle ilgili bilgi, beceri ve alışkanlıkları öğrencilerine (öğretmen olduğunda) kazandırabilir hale gelmiş olacaktır.

Eğitim kurumlarında belli programlarla uygulanan eğitim sonunda, öğrencilerin daha önceden sahip olmadıkları yeni ve istendik davranış kazanmaları veya önceki davranışlarında bazı istendik değişimler olması beklenir⁶. Bu değişimlerin her

---

⁶Halil Tekin, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, (Ankara: 1984), s.7.

zaman hedeflenen doğrultuda ve düzeyde olmadığı görülmektedir. Eğitimin başlangıcında istendik davranışlar henüz beklenti durumundadır. Eğitimin tamamlanmasıyla bu davranışlar kazandırılmış olmalıdır.

Eğitim sonucu öğrencilere kazandırılacak hedefler bilişsel, duyuşsal ve psikomotor olmak üzere üç alanda gruplandırılmıştır⁷.

1. Bilişsel hedefler, bilgiyi ve bilgiden doğan zihinsel yeteneklerle ilgili becerileri içerir. Bilişsel alan hedefleri altı basamağa ayrılmaktadır.

a) Bilgi : Bir konu alanındaki terimlerin, olayların, alışların, yönelimlerin, sınıflamaların, ölçütlerin, yöntemlerin ilkelerin, yapıların, kuramların tanınmasını ve hatırlanmasını içerir.

b) Kavrama : Önceden öğrenilenlerin, farklı biçimlerde ve düzenlemelerde karşılaşıldığında tanınmasını gerektirir.

c) Uygulama : Daha önce öğrenilenlerin yeni durumlarda kullanılmasını gerektirir.

d) Analiz : Bir problemin, olayın, sürecin, yöntemin sistemli ve birbiri ile ilişkili olarak daha küçük parçalara ayrılmasını gerektirir.

e) Sentez : Belli bir maksada hizmet edecek uygun öğeleri ya da parçaları seçip, onları birbiriyle ilgilileyip birleştirerek yeni bir ürün ortaya çıkarmayı gerektirir.

---

⁷ Aynı, s.179-236.

f) Değerlendirme : Belli bir maksat için belli ölçütler yardımıyla bir şeyin değerini bilinçlice yargılamayı gerektirir.

"Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersinin bilişsel hedefleri öğrencilerin, ünitelerle ilgili temel dikiş tekniklerini, işe en uygun araç gereçleri tanıyarak kullanmayı ve giyimle ilgili tanım ve kavramları bilmeleri gibi davranışları kapsar.

2. Duyuşsal Hedefler : İlgili, tutum ve değer vermeyle ilgili davranışları kapsar. Genel hedeflerde olduğu gibi derslerin özel hedeflerinde de duyuşsal davranışlar görülebilir. "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersinin duyuşsal hedefleri öğrencilerin temiz düzenli çalışmaları, ünitelerle ilgili temel dikiş tekniklerini iş üzerinde doğru olarak uygulayabilmenin gereğine inanmaları, diğer alan derslerinin atelye dersine olan etkisinin farkında olmaları gibi davranışlarını kapsar.

3. Psikomotor Hedefler : Vücut organlarının birisi tarafından yapılan ya da yapılması birden çok organın koordinasyonunu gerektiren hareketlerle becerileri kapsar. Programda hedef alınan hiçbir becerinin sadece psikomotor davranışlardan oluşması düşünülemez. Bütün beceriler bilişsel alana da dayanmaktadır⁸. "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersinin psikomotor hedefleri bilişsel alana dayalı olarak öğrencilerin işe uygun tekniği seçerek uygulama, işe uygun araç gereçleri

---

⁸Turgut, Ön.Ver., S. 162

seçme ve yerinde kullanma gibi davranışları kazanmalarını gerektirmektedir.

Böyle bir sınıflama dikkate alınarak hazırlanan öğretim programının hedefi ve hedef davranışları, istendik davranışların kazanılma derecesini arttırır. Programın hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığı da değerlendirilerek ortaya konabilir. Uygulanan bir eğitimin başarılı olup olmadığını ve başarılı ise ne derece başarılı olduğunu bilmek yararlı olmaktadır. Gelişmeye açık tutulan bir öğretim programının yapılacak yeni düzenlemelerle başarıya ulaşacağı bir gerçektir. Öğretmenler, öğretimin gerçekleşip gerçekleşmediğini değerlendirme yaparak ortaya çıkarabilirler. Değerlendirme yapılmadan sürdürülen bir eğitimin etkili olup olmadığı bilinemez.

Öğretmenin öğretimdeki amacı, öğrencide bazı davranışların oluşmasını sağlamak, ölçmedeki amacı ise hedef alınan bu davranışların ne ölçüde oluştuğunu meydana çıkarmaktır. Değerlendirme açısından önemli olan iş, öğrencide istendik davranışlar oluşmuşsa, bu davranışların hangi durumlarda gözlenip, nasıl ölçüleceğini tayin etmektir⁹.

Değerlendirmeler öğretimde hedeflere ulaşılamamış olunması halinde aksaklıkların giderilmesi için alınacak önlemlerle ilgili hareket noktalarını ortaya koyar.

Her ne şekilde olursa olsun bir program, uygulamaya konulmadan önce tasarlanan eğitim faaliyetlerinin bir plâni ma-

---

⁹ Aynı, s.115.

hiyetindedir. Plan olduğu için de denencel bir niteliğe sahiptir. Tasarının ne sonuç vereceği hakkında, önceki bilgilere dayanarak hükümler verilebilirse de, kesin yargıya ancak, uygulamaya konulup öğrencilerdeki etkileri ortaya çıkarıldıktan sonra varılabilir. Program geliştirmede değerlendirmeyi gerekli kılan sebeplerden en güçlüsü, herhangi bir programın başlangıçta denencel yapıda olmasıdır¹⁰.

Yukardaki açıklamalarda görüldüğü gibi bu araştırmada Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Bölümü 2. sınıfında okutulmakta olan "Giyim Teknikleri ve Üritimi" dersinin değerlendirilmesine çalışılmıştır. Araştırmada öğrenci davranışlarındaki hedeflerle tutarlı değişmelerin ölçülmesi esas alınmıştır.

"Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersinde bilişsel psikomotor ve duyuşsal davranışlarındaki gelişmelerle ilgili öğrenci başarısı ölçülmüştür.

Problemin Önemi

Hızlı sanayileşmenin yarattığı sosyal hareketlilik kalkınma çabalarında insan öğesine ağırlık vermeyi gerektirmektedir. Kalkınma hedeflerinin gerçekleşmesinde insan vazgeçilmez bir öğe olurken, belirli sayı ve nitelikte insangücünün yetiştirilmesi de eğitimin temelde ve en önemli görevi olmaktadır¹¹. Eğitimde öğrenmeyi daha etkili hale getirmek için,

¹⁰ M.Fuat Turgut, "Eğitimde Fen Programlarını Değerlendirme", TÜBİTAK: V. Bilim Kongresi Tebliğleri, s.274.

¹¹ Selâhattin Ertürk, "İnsangücü ve Eğitimle İlgili Plan Hedefleri ve Bazı Sorunlar", H.Ü. Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi, s.20.

eğitim kurumlarının öğretim faaliyetlerini ayrıntılı olarak planlamaları gerekir.

Okullar önceden saptanan belli özellikleri öğrencilere kazandırmaya çalışan maksatlı öğretim kurumlarıdır. Amaç öğrenci davranışlarında istenilen değişiklikleri oluşturmak ya da ona yeni davranışlar kazandırmaktır¹². Öğrencilerin davranışlarında istenilen değişmenin sağlanması için ayrıntılı bir şekilde yapılan planlamalar ders programı veya eğitim programı olarak isimlendirilmektedir. Eğitim programlarında ortaya konan hedefler yetiştirilecek bireyde bulunması istenen, eğitim yoluyla kazandırılacak özelliklerdir.

Hedefler saptanırken o toplumun eğitim felsefesi, bireyin hazır bulunuşluk düzeyi ve ihtiyaçları üzerinde durmak gerekmektedir. Hedefler saptandıktan sonra hedef davranışlarla, öğrencinin kazanması istenilen davranışlar belirlenmektedir. Okullarda okutulan derslerle ilgili hedeflerin genellikle davranışsal yönleri dikkate alınmadan saptandığı gözlenmektedir. Hedefleri anlama ve yorumlamada öğretmenler arasında farklılıklar olmakta bu ise farklı uygulamalara yol açabilmektedir.

Araştırmaya konu olan Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Bölümü "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi ile ilgili hedefler, derse devam eden bir öğrencinin etkinlikler sonunda kazanmış olması gereken davranışlarını ifade eder. Düzenlenen eğitim durumları ile bu davranışlar kazandırılmaya çalışılır. "Giyim Teknikle-

---

¹²Tekin, Ön. Ver., s.7.

ri ve Üretimi" dersinin hedefleri doğrultusunda yetiştirilmiş bir öğrenci, belli bilgiler, beceriler, tutumlar, alışkanlıklar kazanmış, belli yönlerde ilgiler geliştirmiştir. Bu davranışların ne derece kazanıldığına değerlendirilmesi yeni öğretim faaliyetlerinin düzenlenmesi açısından önemlidir.

Öğretmen yetiştiren kurumlar, işleyişleri bakımından, yenilikler ve gelişmeler de gerektirmektedir. Bu durum nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan okulların öğretim programlarının geliştirilmesiyle gerçekleşebilir. Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Bölümü alan derslerinin tamamının dayalı olduğu "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi 2. sınıftan başlayarak 4. sınıfın sonuna kadar 3 yıl süre ile okutulduğundan bu ders öğrencilere giyimle ilgili bilgi, beceri ve alışkanlıklara ilişkin tüm davranışları kazandırması açısından önem taşımaktadır. Bu nedenle, davranışların öğrenciler tarafından kazanılıp kazanılmadığını, kazanıldı ise derecesini saptamak için belli hedeflere yönelik gözlenebilir öğrenci davranışlarıyla ilgili ölçme ve değerlendirme durumları hazırlanmalıdır.

"Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersinde hedefler ve öğrenme yaşantıları ne kadar dikkatle seçilmiş ve planlanmış olursa olsun, bazı durumlarda istenilen sonuç alınamıyabilir. Sınama durumu sonunda ortaya çıkacak bulgularla da hedeflere ne derece ulaşıldığı belirlenerek yeni program düzenlemelerinde göz önünde bulundurulması gereken noktalar ortaya konmalıdır. Öğretmen, öğrencide istendik davranış değişikliğinin

oluşup oluşmadığını, oluşmuşsa ne derece oluştuğunu ölçme değerlendirme yardımıyla anlayabilir. Yetersizlikler varsa tüm etkinlikler gözden geçirilerek, gerekirse program daha etkili bir hale getirilebilir. Değerlendirme sonunda elde edilen sonuçların nedenlerine göre yöntemlerde, konularda, fizik çevrede, öğrenme yaşantılarında veya hedeflerde değişiklikler yapılarak yeni uygulamalara gidilebilir. Ayrıca bu dersin diğer alan derslerinin tamamını doğrudan etkileyecek bilgi ve becerileri de kapsıyor olması, ortaya konacak yargılardan giyim alanıyla ilgili diğer derslerin program geliştirme çalışmalarında da yararlanması sağlanabilir.

Uygulanmakta olan "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi öğretim programının (araştırma konusu olarak) bugüne kadar değerlendirilmediği de görülmektedir. Araştırma "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersinin programının etkin kılınması ve programdan beklenen etkin bir eğitimi yerine getirip getiremediğinin saptanması bakımından önemlidir.

Problem Cümlesi

Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Bölümü "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi 2. sınıf Öğretim Programının etkililik derecesi nedir?

Alt Problemler

1. "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi öğretim programının bilişsel düzeydeki hedeflerine ulaşma derecesi nedir?

2. "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi farklı öğretmenler tarafından okutulduğu zaman öğrencilerin bilişsel hedeflere ulaşma dereceleri farklı mıdır?

3. "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi öğretim programının psikomotor düzeydeki hedeflerine ulaşma derecesi nedir?

4. "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi farklı öğretmenler tarafından okutulduğu zaman öğrencilerin psikomotor hedeflere ulaşma dereceleri farklı mıdır?

5. Öğrencilerin "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi öğretim programının duyuşsal düzeydeki özelliklerini benimseme dereceleri nedir?

Sayıltılar

1. Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Bölümü 2. sınıfında uygulanmakta olan "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi Öğretim Programı ile bu program temel alınarak yeniden ifade edilen hedef ve davranışların nitelik bakımından aynı olduğu konusunda uzmanların görüşleri geçerlidir.

2. Bilişsel alandaki davranışların testle, psikomotor alandaki davranışların iş değerlendirme ölçeğiyle, duyuşsal alandaki davranışların anketle ölçülebileceği konusunda uzmanların kanısı geçerlidir.

3. Test, ölçek ve anket sorularına cevaplayıcıların verdikleri cevaplar gerçek düşüncelerini olduğu gibi yansıtmaktadır.

Sınırlılıklar

1. Bu araştırmada "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersinin bilişsel ve psikomotor hedeflerinin etkililiğine bakılmış ve duyuşsal düzeydeki özelliklerin benimsenme derecelerini belirleme ile sınırlandırılmıştır.

2. Bilişsel, psikomotor hedeflerin etkililiği ve duyuşsal düzeydeki özellikleri benimseme derecelerinin saptanmasında sadece 2. sınıftaki öğrenciler araştırma kapsamına alınmıştır.

Tanımlar

Mesleki Eğitim Fakültesi : Temmuz 1982 de kurulan Gazi Üniversitesine bağlı, Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu, Ticaret ve Turizm Yüksek Öğretmen Okulu ve Endüstriyel Sanatlar Yüksek Öğretmen Okulu birimleriyle ve Kız Sanat Eğitimi Yüksek Okulu müdürlüğünden oluşan orta dereceli mesleki teknik okullara ve kadın eğitime dönük yaygın eğitime öğretmen yetiştirmeyi, ayrıca endüstriye yüksek düzeyde meslek elemanı yetiştirmeyi amaçlayan 4 yıllık lisans, bazı bölümlerinde 2 yıllık önlisans eğitimi veren bir yüksek öğretim ve araştırma kurumudur* .

Giyim Teknikleri ve Üretimi Dersi : Mesleki Eğitim Fakültesi Giyim Endüstrisi ve Giyim Bölümü "Giyim Teknikleri ve

* Tanımlar, Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesinin kuruluşundan sonra 4-16 Ekim 1982 tarihleri arasında yapılan öğretim programı hazırlama çalışmalarını sonucunda, bölüm öğretmenlerinin hazırlamış olduğu program taslaklarından alınmıştır. Kesin olarak yapılmış tanımlamalar henüz resmi bir kaynakta yayınlanmamıştır.

Üretimi" Dersi, giyimle ilgili temel teknikleri öğreten, üniversitelerin işlenişi ve dikiminde iş akımı sırasına göre gerekli bilgi, beceri ve iş alışkanlıkları kazandıran bir derstir* .

Hedef : Bir öğrencinin planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar yoluyla kazanması kararlaştırılan ve davranış değişikliği ya da davranış olarak ifade edilmeye elverişli bir özelliktir¹³ .

Hedef Davranış : Belli bir özel hedefe ulaşılmış olduğunu gösteren davranışlara hedef davranışlar denir¹⁴ .

Bilişsel Davranış : Bilgilerle ve bilgilerden doğan zihin yetenekleriyle ilgili davranışlardır¹⁵ .

Psikomotor Davranış : Vücut organlarının tek tek ya da toplu hareketleri ile ilgili davranışlardır¹⁶ .

Duyuşsal Davranış : İlgi, güdü, benlik tasarımı, tutum ve değer vermeyle ilgili davranışlardır¹⁷ .

Program Değerlendirmesi : Öğrenci davranışlarındaki değişmelerin hedeflerle karşılaştırılması ve uygulanan program hakkında bir yargıya varma sürecidir.

* Aynı,

¹³ Selâhattin Ertürk, Eğitimde Program Geliştirme, (Ankara:1972), s.25.

¹⁴ Aynı, s.54.

¹⁵ M.Fuat Turgut, "Eğitimde Hedef Davranış Analizi ve Hedefe Uygun Soru Yazma Teknikleri", (Ankara:1973), s.5.

¹⁶ Benjamin S. Bloom, Çeviren D.Ali Özçelik, İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme, (Ankara:1979), s.300.

¹⁷ Tekin, Ön. Ver., s.209.

Başarı : Kişinin çevresiyle etkileşimlerinin ürünü olarak geliştirdiği hedeflerle tutarlı davranışların tümü¹⁸.

Tam Öğrenme Düzeyi : Öğretim programını kapsayan hedefler ölçüt alındığında, yüzde 90' ın üstündeki başarı düzeyi.

Yeterli Öğrenme Düzeyi : Öğretim programındaki hedefler ölçüt alındığında yüzde 70 (ve üstü) başarı düzeyi.

Geçerli Öğrenme Düzeyi : Öğretim programındaki hedefler ölçüt alındığında yüzde 50 (ve üstü) başarı düzeyi.

Yetersiz Öğrenme Düzeyi : Öğretim programındaki hedefler ölçüt alındığında, öğrencilerin ortalama puanlarının, yüzde 70' den daha düşük olmasıdır.

İlgili Yayın ve Araştırmalar

Program değerlendirme niteliğinde olan bu çalışma, araştırma problemi ile doğrudan ya da dolaylı olarak ilgili literatürün incelenmesini gerektirmiştir. İncelenen kaynaklar genellikle program değerlendirme, öğrenci başarısını değerlendirme ile ilgilidir.

Öğretim programı, öğrencide davranış değişikliği meydana getirici nitelikte, seçilmiş düzenli yaşantılar olduğuna göre bunun hazırlanması, denenmesi, değerlendirilmesi ve geliştirilmesi gerekir. Eğitim programı her yönüyle eğitimin hedeflerini gerçekleştirmenin aracıdır. Bu araç eğitimin tanımında yer alan, öğrencide istenilen davranış değişikliği meydana getirme sürecidir¹⁹.

¹⁸Bloom, Ön. Ver., s.289.

¹⁹Mürüvvet Bilen, "K.T.Y.Ö.O. Ev Yönetimi Dersinin Değerlendirilmesi", (Ankara: H.Ü. 1975), s.1.

Eğitim programının amaca hizmet edip etmediğini anlamak için ürününü incelemek gerekir. Programın ürünü ise yetiştirilen öğrenci davranışlarındaki değişmedir. Programın iyi işleyip işlemediğini saptamak, yetiştirilmiş öğrencinin istendik davranışlara sahip olup olmadığını inceleme gereğini ortaya koyar²⁰.

Bu durum eğitim sürecinin bir parçası olan değerlendirme ile ilgilidir. Ertürk, değerlendirmeyi yönelik olduğu amaca göre üç türe ayırarak incelemektedir:

1. Tanıma-yerleştirmeye dönük değerlendirme,
2. Biçimlendirme-yetiştirmeye dönük değerlendirme,
3. Durum muhasebesine dönük değerlendirme.

Tanıma-yerleştirmeye dönük değerlendirmede amaç, öğrenciyi mevcut davranışları yönünden tanımak ve davranışları yönünden uygun düşen öğretim programına yerleştirmektir.

Biçimlendirme yetiştirmeye dönük değerlendirmede öğrencinin öğrenme hızı, öğrenme güçlükleri, eğitim durumlarındaki yetersizlikler ve hatalar öğretim dönemi içinde belirlenir ve önlemler alınır.

Durum muhasebesine dönük değerlendirmede ise; öğrencinin yetiştirme seviyesi ile öğretim programının yetiştirme gücü hakkında bir değer biçmeye esas olacak verilerin elde edilmesi ve kullanılması söz konusudur. Öğretim tamamlandıktan sonra,

²⁰ Ertürk, Ön. Ver., s.101.

yarıyıl veya yıl sonunda ağırlık verilen davranışların bir örnekleme göre geliştirilmiş bütüne dönük bitirme sınavları ile yapılır²¹.

Eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla istendik değişmeler meydana getirme süreci olarak tanımlanınca, değerlendirme, bu tür davranış değişmelerinin program tasarısında saptanan ölçülere göre, beklenen sonuca ulaşp ulaşmadığını, nerede, ne oranda başarılı ve nerede başarısızlık olduğunu ortaya çıkarmak için kullanılan bir süreç olarak anlaşılmaktadır. Bir programın değerlendirilmesi sırasında öğrenme yaşantılarının istendik davranış değişmelerini, alınan tedbirlerin de uygun yaşantıları meydana getirip getirmediğine bakılmaktadır. Bu inceleme sonunda eğitim durumları, öğrenme yaşantıları ve istendik davranış değişmeleri arasındaki denencel ilişkiler test edilmekte, programın amaca hizmet derecesi objektif olarak ortaya çıkarılmaktadır. Bütün bu faaliyetler program unsurlarının değişmeye ve sürekli geliştirilmeye açık tutulmasını sağlamaktadır²².

Buna göre program hakkında bir karara varmak ve bu karar uyarınca program tasarısını geliştirmek ancak değerlendirme ile mümkün olabilir.

Program değerlendirme yaklaşımlarını Ertük altı ana grupta toplamaktadır. Bunlar;

²¹ Aynı, s.113.

²² Bilen, Ön. Ver., s.20.

1. Program tasarısına bakarak değerlendirme: Buna göre yapılacak değerlendirme, ancak tasarlanmış programın program geliştirme esaslarına uygun olup olmadığını gösterebilir. Böyle bir değerlendirmede programın değerlendirilmesi değil, tasarı değerlendirmesi olur.

2. Eğitim ortamına bakarak değerlendirme: Bu değerlendirmede gizli ve muhtemel uyarıcılar ile gerçekteki uyarıcılar farklı olacağından ve uyarıcıların her öğrencinin iç şartlarına göre anlam kazanacağından yeterli bir program değerlendirmesi olmaz.

3. Öğrenci başarısına bakarak değerlendirme: Bitirme sınavlarında başarıyı sağlayan davranışları değerlendiren programın, gelişip gelişemediği bilinemeyeceği için böyle yapılan değerlendirme sadece öğrenci değerlendirmesi olabilir.

4. Erişiyeye bakarak değerlendirme : Erişiyeye programa girişteki davranışlar ile programdan çıkıştaki davranışlar arasındaki hedeflerle tutarlı farkı gösterdiği için erişiyeye bakarak yapılacak değerlendirme program geliştirmeye katkı getirebilir. Ancak erişiyeye eserin tümü olmadığı için yetersiz kalır.

5. Öğrenmeye bakarak değerlendirme : Erişiyeye eşliğinde istenmedik öğrenmeler ile erişiyeye yerine ortaya çıkan ters gelişmeleri ve beklenmedik nimetleri de kapsayabilir. Bu nedenle uygun bir değerlendirme gibi görülsede erişiyeyinin pahasını dışarda bıraktığından kapsam tam değildir.

6. Ürüne ve yan ürünlere bakarak değerlendirme : Değerlendirme yaklaşımları karması oluyor. Bu karmada erişkiye ağırlık vererek ürüne dönüklük esası oluşturuyor, diğer yaklaşımlar ürüne bakarak değerlendirme yoluyla ortaya çıkarılmış yetersizliklerin ve ters işlemlerin sebeplerini bulmada yarar sağlıyor²³.

Ertürk, bu açıklamalarıyla söz konusu altı değerlendirme şeklinin her birinin üstün ve eksik yönleri olduğunu belirterek ürüne bakarak değerlendirme yaklaşımını en uygun yol olarak önermektedir.

Yukarda verilen eğitim programı değerlendirme yaklaşımlarıyla yapılmış program değerlendirme araştırmalarına son yıllarda oldukça önem verilmiştir. Bunlardan bazıları aşağıda kısaca açıklanmaktadır.

Öğrenci başarısına genel olarak yaklaşan Olcay'ın 1971'de yaptığı "Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda Öğrenci Başarısının Saptanması"²⁴ konulu araştırma, öğrencilerin genel bilgi, meslek ve öğretmenlik formasyonu derslerindeki başarılarının bilgi, beceri ve duyuşsal özellikler yönünden ölçülmesi için izlenen yolları saptamayı amaçlamıştır. Olcay, okulda öğrenci başarısının saptanmasındaki yolların bilinmesini, ölçme ve değerlendirme alanındaki gelişmelerden ne derece yararlanıldığının belirlenmesini, programların değerlendirilmesinde yararlı bir başlangıç noktası olarak göstermektedir.

²³Ertürk, Ön. Ver., s.114-116.

²⁴Sevim Olcay, "Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda Öğrenci Başarısının Saptanması", (Ankara: K.T.Y.Ö.O. 1971).

Pratik Kız Sanat Okulu Programının değerlendirilmesine ilişkin araştırmalardan biri Doğan tarafından yürütülmüştür²⁵. Pratik Kız Sanat Okulu Giyim A Kursu'nu değerlendiren Doğan, 1973'te hazırlanan ve deneme olarak 7 okulun toplam 10 sınıfında uygulanan programı ele almıştır. Bu araştırmada, öğrenci başarısı, ortam değerlendirmesi, öğrenci-öğretmen ve yönetici görüşlerine yer verilmiştir. Öğrencilerin elde ettikleri giyim ünitelerine ilişkin değerlendirmeleri her okulun kendi öğretmenlerinden oluşan komisyonlar yapmıştır. Bu değerlendirmede kullanılan ölçek aynı olmasına rağmen, puanlamanın güvenilirliği konusunda bulgulara yer verilmemiştir. Ayrıca girişte öğrenci davranışları ölçülmediği için, başarının etkililiği ve düzeyi hakkında bilgi edinilememiştir.

Pratik Kız Sanat Okulları ilgili diğer bir araştırma, 1968-1973 programlarının etkililiği hakkında bilgi edinmek amacıyla 1976 yılında yapılmıştır²⁶. Milli Eğitim Bakanlığınca yürütülen bu araştırmada, uygulamaya ilişkin öğretmen ve yönetici görüşlerine yer verilmiştir. Program değerlendirme ve geliştirmede öğretmen ve yönetici görüşleri katkı getirebilirse de programın etkililiği konusunda tek başına yeterli olmaz. Program değerlendirmede öğrenci davranışlarının ölçülmesi esas alınmalıdır.

²⁵ Hıfzı Doğan, "Pratik Kız Sanat Okulu Giyim Programını Geliştirme", (Ankara: M.E.B. PAKD. 1974).

²⁶ M.E.B., "Pratik Kız Sanat Okulu 1968-1969 Öğretim Programının Değerlendirilmesi", (Ankara: M.E.B. 1976).

Peser'in 1974'de "Hacettepe Üniversitesinde Okutulmakta olan Eğitim Sosyolojisi Kursunun Etkililik Derecesi"²⁷ başlıklı araştırması, hem yöntem, hem de kapsam bakımından program değerlendirme konusuna büyük katkı getirmiştir. Adı geçen kursun daha etkili hale getirilmesi amacıyla programın ürünü, öğrencilerin başarısına bakılmıştır. Bu araştırmada bilişsel alandaki başarı anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. Peser'in araştırması durum muhasebesine dönük bir değerlendirme yapmaktadır.

Bilen, "Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda Okutulmakta Olan Ev Yönetimi Dersinin Değerlendirilmesi"²⁸ başlıklı araştırmasında, Ev Yönetimi dersinin hedeflerinin ne derece gerçekleştirildiğini incelemiştir. Araştırmacı, öğrencilerin başarılarını ön test-işlem son test modeliyle hem bilişsel, hem duyuşsal hem de psikomotor alan da saptamış. Her üç alandaki erişimi arasında, manidar düzeyde fark olup olmadığını incelemiştir. Araştırma, hedeflerin gerçekleşme derecesini her üç alanda birden incelediği için, bu konudaki çalışmalara en iyi örneklerden biri olarak nitelendirilebilir.

Program geliştirme konusundaki araştırmalardan birini de Ural'ın "Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Ölçme ve Değerlendirme Dersi Programının Değerlendirilmesi" konulu araştırmasıdır²⁹. Araştırma ile program değerlendirme konusuna yöntem ve kapsam bakı-

²⁷ Zeki Peser, "Hacettepe Üniversitesinde Okutulmakta Olan Eğitim Sosyolojisi Kursunun Etkililik Derecesi", (Ankara: H.Ü. 1974).

²⁸ Bilen, Ön. Ver.,

²⁹ Mehmet Ural, "Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Ölçme ve Değerlendirme Dersi Programının Değerlendirilmesi", (Ankara: H.Ü.1980).

mından büyük katkı getirilmiştir. Araştırmada başarıya ve ürüne bakarak değerlendirmeye yer verilmiştir. İlk değerlendirme öğrencilerin başarılarına bakarak yapılmış, daha sonra öğrencilerin çıkış davranışları, dengi okullardaki öğrencilerin çıkış davranışlarıyla karşılaştırılmıştır. Ayrıca araştırmaya konu olan Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu 2. sınıf öğrencilerinin unutmaları da belirlenmektedir.

Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulundan mezun olan 2-5 yıllık Kız Meslek Lisesi alan dersleri öğretmenlerinin, programda mevcut hedef davranışları mesleklerinde ne kadar kullandıklarını belirleyerek programın ne derece geçerli olduğu ortaya konmuştur.

Pratik Kız Sanat Okulları ile ilgili bir diğer araştırma ise Aydın'ın tarafından "Pratik Kız Sanat Okulu Giyim Bölümü Giyim Temel Kursu Yetiştirilmesinin Değerlendirilmesi"³⁰ amacıyla 1984 yılında yapılmıştır.

Pratik Kız Sanat Okullarında 1977-1978 öğretim yılından bu yana uygulanmakta olan Giyim Bölümü Giyim Temel Kursu öğretim programının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. İlgili öğretim programının etkililiği bilişsel ve psikomotor yönden araştırılarak, öğretmenin mesleki çalışmaları ve öğrenci davranışlarındaki değişimler ölçülmeye çalışılmıştır. Programın etkililiği konusundaki sonuçlar, öğrenci, öğretmen ve ilgili

³⁰ Semiha Aydın, "Pratik Kız Sanat Okulları Giyim Bölümü Giyim Temel Kursu Yetiştirilmesinin Değerlendirilmesi", (Ankara: H.Ü. 1984).

alandaki işverenlerin görüşleriyle ortaya konmuştur. Araştırmada bilişsel ve psikomotor alandaki öğrenci başarıları arasında manidar bir fark olup olmadığı incelenmiştir. Araştırma, çok yeni olması ve elde edilen bulgular yönünden bu konudaki çalışmalara en iyi örneklerden biri olarak nitelendirilebilir.

Sezgin'nin 1980 yılında yaptığı "Becerili İnsangücünün Yetiştirilmesi"³¹ konulu araştırmada Mesleki ve Teknik Eğitim programlarının geliştirilmesi için yeterliğe dayalı bir model önerilmektedir. İş için gerekli olan yeterliklerin doğru olarak tespit edilmesi ve eğitim sürecinde bireye arzulanan seviyede kazandırılması durumunda, Mesleki ve Teknik eğitimin etkinlik kazanacağı görüşü savunulmuştur. Önerilen model iki temel kontrolü kapsamaktadır. İlk aşamada analiz, gözlem ve uzman görüşlerine göre ön yeterlilikler belirlenmiş, ikinci aşamada bu yeterlikler gerçek iş hayatı ile karşılaştırılmıştır. Araştırma tesviye, torna, freze ve taşlama-alet bileme mesleklerinde usta seviyesinde görev yapanlar için yeterlikler belirlemeyi amaçlamıştır. Yeterliklerin tespiti ve gerçek iş hayatlarına uygunluğunda kullanılan yöntemlerin diğer endüstri mesleklerine ilişkin yeterliklerin belirlenmesinde de kullanılabilineceği ortaya konmuştur. Araştırma bu yönüyle diğer Mesleki ve Teknik eğitim programlarının geliştirilmesine öncülük yapabilecek niteliktedir.

Bu araştırmada "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi değerlendirilmiş ve programın etkililiği ile hedeflere ulaşma derecesi belirlenmeye çalışılmıştır.

³¹ İlhan Sezgin, "Becerili İnsangücünün Yetiştirilmesi", (Ankara:1980).

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın yöntemi, araştırmanın evreni, örnekleme, ölçme araçları, araştırmada kullanılan verileri elde etme yolları ve verilerin çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel teknikler üzerinde durulmuştur.

Araştırma Yöntemi

Bu araştırmada survey yöntemi uygulanmıştır. Mesleki Eğitim Fakültesi Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Bölümü öğretim programında yer alan "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersinin değerlendirilmesi öğrencilerin başarıları dikkate alınarak yapıldığından "eğitim başarı surveyi" çalışmasıdır³².

Evren ve Örneklem

Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi 1985-1986 öğretim yılı II. yarıyılında Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Bölümü "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersini alan 2. sınıf öğrencilerinin hepsi (134 kişi) araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Öğrencilerin tamamı Kız Meslek Lisesi çıkışlıdır. Çıkış kaynakları ve cinsiyetleri yönünden birbirlerine denk gruplar olarak kabul edilmiştir.

---

³² Saim Kaptan, Bilimsel Araştırma Teknikleri ve İstatistiksel Yöntemler, (Ankara: 1981), s.66.

TABLO 1
ARAŞTIRMAYA KATILAN ÖĞRENCİ SAYILARI

SINIFLAR	GRUPLAR			TOPLAM
	1.	2.	3.	
2 - A	15	17	-	32
2 - B	19	15	19	53
2 - C	16	16	17	49
TOPLAM	50	48	36	134

Araştırma grubu, araştırmacının üzerinde çalışmalarını sürdürebileceği büyüklükte olduğundan örneklem alma yoluna gidilmemiştir.

Verilerin Elde Edilmesi ve Analizi

Bu araştırmada kullanılan veriler, bilişsel davranışları ölçen başarı testi, psikomotor davranışları ölçen iş değerlendirme ölçeği, duyuşsal düzeydeki özellikleri benimseme derecelerini ölçen anketin araştırmacının kapsamına giren tüm öğrencilere uygulanması ile elde edilmiştir.

Veri toplama araçlarının hazırlanmasında izlenen yol şöyle özetlenebilir.

1. Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Bölümü "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersinde halen uygulanmakta olan öğ-

retim programı dikkatle incelenmiş, dersin hedefleri ve davranışları programın özü değiştirilmeden, araştırmacı ~~tarafından~~ uzman işbirliği ile yeniden yazılmıştır. (Ek: 1-2-3).

Bilgi Testi :

2. Öğretim programının özüne bağlı kalarak ifade edilen hedefler ve konulara göre, bir analiz tablosu hazırlanmıştır (Ek-4).

3. Analiz tablosu ve davranış tanımlarından yararlanılarak çoktan seçmeli 70 soruluk bilgi testi hazırlanmıştır (Ek-5). Test soru sayısının belirlenmesinde hedefler, hedef davranışlar ve bunların kazandırılması sırasında ele alınacak konular etkili olmuştur. Soruların, bilişsel düzeyde saptanan hedef davranışların gerçekleşme düzeyini belirleyecek özellikte olmasına dikkat edilmiştir. Testin geçerlik ve güvenilirliğini kontrol etmek için aşağıda belirtilen işlemler yapılmıştır.

Testteki her maddenin (sorunun) kolaylık ve güçlük derecesi hesaplanmış ve hesaplamada aşağıdaki formül kullanılmıştır (Ek-6).

$$P = \frac{Nd}{Nt}$$

Nd = Maddeyi doğru cevaplayanların sayısı

Nt = Testi alan grubun sayısı

4. Testin Güvenirlik katsayısı hesaplanmış ve hesaplamada Kuder-Richardson 20 güvenirlilik formülü kullanılmıştır.

$$r : \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2_t} \right)$$

K : Testteki madde sayısı

Σ : Toplam

P : Bir maddeyi doğru cevaplayanlar oranı

q : 1-P ya da bir maddeyi doğru cevaplandırmayanlar oranı

S^2_t : Test puanlarının test ortalamasından olan farklarının kareleri toplamının toplam puan sayısına bölünmesi.

Testin güvenilirlik katsayısı KR 20 : 0,71 olarak bulunmuştur. Hesaplanan güvenilirlik katsayısı testin güvenilirlik açısından "iyi" olduğunu göstermektedir.

Testler 134-kişiden oluşan Giyim Endüstrisi ve Eğitimi Bölümü 2. sınıf öğrencilerinin tümüne uygulanmıştır. Soruların tümünü cevaplayabilmeleri için 80 dakikalık süre verilmiştir. Testin uygulanışı sırasında cevapsız soru bırakılmamasına ve bir soru için birden fazla seçeneğin işaretlenmemesine özen gösterilmesi sağlanmıştır. Ayrıca öğrencilerin birbirinin cevaplarından etkilenmemeleri için gereken ortam hazırlanmıştır.

5. Bilgi testinden elde edilen puanları anlamlı duruma getirebilmek için aritmetik ortalamaları, standart sapmaları ve başarı yüzdeleri hesaplanmıştır.

Farklı öğretmenlerin okuttuğu 8 grubun puanlarının anlamlı düzeyde farklı olup olmadığını yoklamak için tek yönlü (tek faktör) varyans analizi uygulanmıştır.

İş Değerlendirme Ölçeği :

6. "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersinin psikomotor alanla ilgili hedef ve hedef davranışları ile ilgili bilgiler, öğrencilerin oluşturdukları giyim ünitelerini ölçmeye yönelik iş değerlendirme ölçeği ile elde edilmiştir.

7. Aracın geliştirilmesinde öğretim programında yer alan iş üniteleri analiz edilerek temel işlemler belirlenmiştir. Analiz sonunda iş ünitelerinin ortak işlemleri dokuz boyutta toplanarak her iş ünitesinin değerlendirilmesinde kullanılacak Tablo 2'de verilen ölçekten yararlanılmıştır.³³

Giyim ünitelerinin özelliklerini dokuz boyutta yoklayan bu ölçme aracında ölçülen özellikler tek tek açıklanmış ve bir işin hangi özelliğine kaç puan verileceği belirlenmiştir.

Her bir özelliğe verilen puanlar şöyledir:

3 : Pekiyi

2 : İyi

1 : Orta

0 : Zayıf

³³Aydın, Ön. Ver., s.58.

TABLO 2
İŞ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

İŞİN NİTELİĞİ	D E R E C E L E R			0
	3	2	1	
1. Model Seçiminin Yerindeliği	Model, vücut özelliğine, modaya ve yaşına uygun	Model, vücut özelliğine, modaya yada yaştan ikisine uygun	Model, vücut özelliğine, modaya yada yaştan en çok birine uygun	Nitelik görülmedi
2. Model uygulamanın Yerindeliği	Vücut ve model özelliğinin uygun, tüm hatlar düzgün ve yerinde	Temel hatlar yerinde, model özelliği iyi verilmemiş	Temel hatlar ve model özelliği hatalı	Nitelik görülmedi
3. Kumaş Seçiminin Yerindeliği	Kumaş, vücut özelliği model yada giysiye uygun	Kumaş özelliği, vücut özelliği, model yada giysiden ikisine uygun	Kumaş, vücut özelliği, model yada giysiden en çok birine uygun	Nitelik görülmedi
4. Gereç Seçiminin Yerindeliği	Gereçler, kumaşa, modelde uygun ve sağlam	Gereçler, kumaş, model yada sağlamlık yönünden ikisine uygun	Gereçler, kumaş, model, yada sağlamlık yönünden en çok birine uygun	Nitelik görülmedi
5. Makina Dikişlerinin Düzgünlüğü	İplik gerginliği, dikiş ayarı, kumaşa uygun, dikiş düzgün çekilmemiş	İplik ve dikiş ayarı kumaşa uygun, dikiş düzgün çekilmemiş	Makina dikişlerinin düzgünlüğü niteliklerinden en çok birine uygun	Nitelik görülmedi
6. Giysiye modelin Gerekirdiği Teknikleri Uygulama	Giysiye uygulanan teknik doğru, tekniğin uygulanmasında model özelliği dikkate alınmış, tekniğin gerektirdiği gereçler ve süsleme yerinde kullanılmış	Giysiye uygulanan teknik, tekniğin uygulanmasında model özelliğini dikkate alınıp gereçlerin kullanılmasından ikisine uygun	Giysiye uygulanan teknik, tekniğin uygulanmasında model özelliğini dikkate alma yada gereçlerin kullanılmasından en çok birine uygun	Nitelik görülmedi
7. El dikişlerinin Düzgünlüğü	Tekniğe uygun, düzgün, kumaş özelliğine uygun, el dikişi doğru seçilmiş	Tekniğe uygun, düzgün değil, kumaş özelliğine uygun eldikişini doğru seçmiş, yada tekniğine uygun değil, düzgün çalışılmış	Eldikişlerinin düzgünlüğü niteliklerinden en çok birine uygun	Nitelik görülmedi
8. Temizliği	Deforme izi, hiçbir leke izi ve kir yok	Deforme izi, bir iki yerinde önemsiz leke var	Deforme izi var, çok kirli ve lekeli	Nitelik görülmedi
9. Ütüsü	Her yanı ütülü	Ütüsü net değil	Ütüsü görünümlü	Nitelik görülmedi

İş değerlendirme ölçeği, araştırma kapsamına giren 2. sınıf öğrencilerinin, temel işlemlerin tümünden oluşan son iş üniteleri ve final sınavı olan Tayyör ünitesini tamamlamalarından sonra üç kişilik uzman grubunca ve birbirlerinden bağımsız olarak uygulanarak iş ünitesine ilişkin puanlar elde edilmiştir.

8. İş ünitesinden elde edilen puanlar üzerinde şu işlemler yapılmıştır.

Jüri puanlarının ortalaması alınarak her öğrencinin kaç puan aldığı tespit edilmiştir. Jüri ortalamasından elde edilen puanların aritmetik ortalamaları, standart sapmaları ve başarı yüzdeleri hesaplanmıştır.

Farklı öğretmenlerin okuttuğu 8 grubun jüri ortalamalarından aldıkları puanların anlamlı düzeyde farklı olup olmadığını yoklamak amacıyla tek yönlü (tek faktör) varyans analizi uygulanmıştır.

Anket :

9. Duyuşsal alanla ilgili olarak öğrencilerin duyuşsal özellikleri benimseme derecelerini belirleyebilmek için hedef ve hedef davranışlar dikkate alınarak ilgi, güdü, benlik tasarımı, tutum ve değerleriyle ilişkili 30 davranış belirlenmiştir. Ankete alınacak davranış sayısı uzmanlar ve ders öğretmenlerinin görüşleri alınarak 20'ye indirilmiştir(Ek:7).

10. Duyuşsal alanla ilgili anketten elde edilen sonuçları anlamlı duruma getirebilmek için aşağıdaki istatistiksel teknikler uygulanmıştır.

Ankette yer alan seçenekleri kaç kişinin cevapladığını bulmak için çeteleme yapılmıştır. Her davranış cümlesinin seçeneklerinin her biri için yüzdeleri hesaplanmıştır.

Bilişsel, psikomotor ve duyuşsal alanla ilgili ölçme araçlarının hazırlanması, geliştirilmesi ve verilerden elde edilen istatistiksel sonuçlardan elde edilen bulgular ve yorumu araştırma raporunun bundan sonraki bölümünde verilmiştir.

BÖLÜM III
BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersinde bilişsel psikomotor davranış kazandıran hedeflere ne derece ulaşıldığını ve duyuşsal düzeydeki özelliklerini benimseme derecelerini saptamak amacıyla yürütülen çalışmadan elde edilen bulgular ve yorum yer almaktadır.

Araştırmanın birinci alt problemi şöyledir.

Alt Problem 1 : "Giyim Teknikleri ve Üretimi" ders programının bilişsel düzeydeki hedeflerine ulaşılma derecesi nedir?

"Giyim Teknikleri ve Üretimi" Ders Programındaki bilişsel hedeflerle ilgili başarıyı belirlemek amacıyla evreni oluşturan öğrencilere dönem sonunda bilgi testi uygulanmış ve bütün sınıfların test sonuçlarından elde edilen istatistikler aşağıda verilmiştir.

TABLO 3
BÜTÜN ŞUBELERDEN ELDE EDİLEN ÖLÇÜMLERE GÖRE
BİLGİ TESTİ İSTATİSTİKLERİ

ŞUBELER	ÖĞRENCİ SAYISI	$\bar{X}$	S	BAŞARI YÜZDESİ
A				
B	134	39,48	4,04	56,40
C				

Tablo 3 incelendiğinde üç şubedeki toplam 134 öğrencinin 70 soruluk başarı testinden aldıkları puanların başarı yüzdesi 56,40 olarak bulunmuştur. Genel olarak bilişsel hedeflere ulaşma oranı düşüktür. Yeterli başarı olabilmesi, test sorularının yüzde 70 oranında doğru cevaplandırılmış olmasını gerektirmektedir. Testin tüm sorularına verilen cevapların aritmetik ortalaması 39,48'dir.

Başarının yüzde 70 olması için ortalama olarak öğrencilerin 49 soru cevaplamaları gerekmektedir. Oysa ortalama 39,48 soru cevaplandırılmıştır. Öğrenciler ortalama 39,48 soru cevapladıklarına göre başarı yüzde 56,40'tır. Yani başarı oranı yüzde 70'in altındadır. Ölçüt başarı düzeyine göre başarı farkı yüzde 13,6 oranındadır. Bilişsel hedeflerle ilgili sonuçlar, hedefler yönünden belli ölçüde öğrenmenin gerçekleştiğini göstermektedir. Ancak, öğrenme istedik düzeyde gerçekleşmemiştir. Çünkü değerlendirmede programın etkililiğine kanıt sayılabilecek öğrenmenin, tam öğrenme olması gerekir"³⁴. Bu bakımdan öğrencilerde yeterli öğrenme olmadığı söylenebilir. Bu dersin öğretilişi esnasında bilgi düzeyindeki öğrenmelere gereken ağırlığın verilmediği söylenebilir.

---

³⁴Ertürk, Ön. Ver., s.116.

Araştırmanın ikinci alt problemi şöyledir.

Alt Problem 2 : "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi farklı öğretmenler tarafından okutulduğu zaman öğrencilerin bilişsel hedeflere ulaşma dereceleri farklı mıdır?

Farklı öğretmenlerin okuttuğu grupların başarı testinden aldıkları puanların istatistiksel değerleri tablo 4'de verilmiştir.

TABLO 4

FARKLI ÖĞRETMENLERİN OKUTTUKLARI GRUPLARIN BAŞARI TESTLERİNE İLİŞKİN İSTATİSTİKSEL DEĞERLER

ŞUBELER	GRUPLAR	ÖĞRENCİ			BAŞARI
		SAYISI	$\bar{X}$	S	YÜZDESİ
A	1.	15	40,13	4,25	57,33
	2.	17	39,70	4,44	56,72
B	1.	19	40	3,85	57
	2.	15	38,6	4,01	55
	3.	19	39,89	5,58	56
C	1.	16	38,31	2,89	54,73
	2.	16	37,5	3,30	53,57
	3.	17	41,41	2,37	59

Tablo 4 incelendiğinde sekiz gruptan oluşan üç şubenin başarı testi sonuçları ayrı ayrı verilmiştir. Sekiz grubun öğretmenleri de farklıdır. Farklı öğretmenlerin okutukları sekiz grubun başarı yüzdeleri arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. En düşük başarı yüzde 53,57 ile C şubesi 2. grubunun, en yüksek başarı ise yüzde 59 ile C şubesi 3. grubunundur.

Farklı öğretmenlerin okuttuğu gruplardan oluşan öğrencilerin başarıları arasında önemli bir fark olmadığı, bundan hareketle öğretmenlerin öğrenme, öğretme ortamı içinde bilişsel hedeflerin gerçekleşmesi ile ilgili istenen öğrenme düzeyine ağırlık vermedikleri söylenebilir. Öğrenci başarısının yeterli düzeyde olmayışının bir başka nedeni de, giyimle ilgili bilgileri kapsayan yazılı kaynakların yeterli düzeyde olmayışından kaynaklanabilir.

"Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersinin bilişsel hedeflerle ilgili başarıyı ölçen testten elde edilen sonuçların anlamlı düzeyde farklı olup olmadığını yoklamak için tek yönlü (tek faktör) varyans analizi uygulanmış ve sonuçlar aşağıda verilmiştir.

TABLO 5
BİLGİ TESTİ PUANLARI ÜZERİNDE YAPILAN VARYANS
ANALİZİ SONUÇLARI

DEĞİŞMENİN KAYNAĞI	SD	KT	KD	F	P
Gruplararası (1)	7	174,86	24,98	1.57*	> 0,05
Gruplar içi (2)	126	2004,62	15,07		
Toplam (3)	133	2179,48	-		

Tablo F : 2,08

*Tablo F > hesaplanan F olduğundan P > 0.05 diyebiliriz

Tablo 5 incelendiğinde verilen varyans analizi sonuçları üç şubedeki grupların başarı testi puanları arasında $\alpha : 0,05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmadığını göstermektedir.

Hedeflerle ilgili başarı durumlarının belirlenmesi, ilgili alanda ve benzer öğrenci grupları için eğitim ihtiyacının var olup olmadığı, programın tam yeterli olup olmadığı ya da eksik kaldığı yönlerin neler olduğu veya ters gelişmelerin bulunup bulunmadığı konusunda bilgi verebilir³⁵.

Günümüz öğretiminde esas olan ölçütlerden biri, bireylerin gizil güçlerinin öğrenme ve öğretme ortamı içinde en son sınırına kadar ortaya çıkarılarak değerlendirilmesidir. Sınıf ortamında farklı bilgi ve beceri düzeylerinde öğrencilerin bulunabileceği gerçeğinin yanısıra, farklı gruplardan öğrencilerin oluşturduğu evrendeki öğrenciler, "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi öğretim programını, farklı öğretmenlerden, farklı öğrenme-öğretme ortamları içinde farklı öğrenme yaşantıları kazanarak tamamlamış bulunmaktadır.

Çağdaş program geliştirme anlayışı, öğretmeni programın önemli bir ögesi olarak görür. Bir programın etkililiği, önemli ölçüde uygulayıcı öğretmenlerin onu yorumlayışlarına ve uygulamadaki becerikliliklerine bağlıdır³⁶.

Elde edilen bilişsel düzeydeki hedef davranışların gerçekleşme derecesini yansıtan başarı testi sonuçlarına

³⁵ Ertürk, Ön. Ver., s.118.

³⁶ M.Fuat Turgut, "Program Yenileme ve Yaymada Öğretmen Yetiştirme Sorunu", TÜBİTAK, VI. Bilim Kongresi Tebliğleri, s.38.

göre, bilgi düzeyindeki öğrenme-öğretmenin yeterli olmadığı ve bu düzeydeki öğrenme ve öğretme ortamına ağırlık verilmediği söylenebilir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi şöyledir.

Alt Problem 3 : "Giyim Teknikleri ve Üretimi" ders programının psikomotor düzeydeki hedeflere ulaşma derecesi nedir?

"Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi öğretim programındaki psikomotor hedeflerle ilgili başarıyı belirleyebilmek amacıyla jüri tarafından değerlendirilen işlerinden aldıkları puanların sonuçlarından elde edilen istatistikler aşağıda verilmiştir.

TABLO 6

BÜTÜN ŞUBELERDEN ELDE EDİLEN ÖLÇÜMLERE GÖRE İŞ
ÖLÇEĞİ İSTATİSTİKLERİ

ŞUBELER	ÖĞRENCİ SAYISI	$\bar{X}$	S	BAŞARI YÜZDESİ
A				
B	134	21	3,36	79,66
C				

Tablo 6 incelendiğinde üç şubedeki toplam 134 öğrencinin jüri ortalamalarından aldıkları iş ölçeği puanlarının başarı yüzdesi 79,66 olarak bulunmuştur. İş ölçeğinden elde edilen bu sonuca göre öğrencilerde psikomotor başarı düzeyinin yeterli olduğu söylenebilir.

Araştırmanın dördüncü alt problemi şöyledir.

Alt Problem 4 : "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi farklı öğretmenler tarafından okutulduğu zaman öğrencilerin psikomotor hedeflere ulaşma dereceleri farklı mıdır?

Evreni oluşturan üç şubenin sekiz grubunu da farklı öğretmenler okutmaktadır. Farklı öğretmenlerin okuttuğu öğrencilerin iş ünitesinden elde edilen istatistiksel sonuçlar tablo 7'de verilmiştir.

TABLO 7

FARKLI ÖĞRETMENLERİN OKUTTUKLARI GRUPLARIN İŞ ÖLÇEĞİ SONUÇLARINA İLİŞKİN İSTATİSTİKSEL DEĞERLER

ŞUBELER	GRUPLAR	ÖĞRENCİ		S	BAŞARI YÜZDESİ
		SAYISI	$\bar{X}$		
A	1.	15	24,92	2,49	92,29
	2.	17	20,60	2,82	76,29
B	1.	19	21,01	3,80	77,82
	2.	15	20,23	2,48	74,94
	3.	19	21,15	2,98	78,34
C	1.	16	23,71	1,31	87,81
	2.	16	21,31	3,27	78,92
	3.	17	19,60	3,02	72,60

Tablo 7 incelendiğinde her grubun iş ölçeğinden aldıkları puanların başarı yüzdeleri ayrı ayrı verilmiştir. Her birinin öğretmeni farklı olan gruplardan tam öğrenme düzeyi olarak alınan yüzde 90'ın üstünde başarı gösteren A şubesi 1. grubudur. Diğer grupların tamamı yeterli düzey olarak alınan yüzde 70'in üstünde başarı göstermişlerdir. Öğrencilerin iş ünitesinden aldıkları puanların başarı yüzdelerinin tam öğrenme düzeyinde olması beklenmekle beraber, psikomotor hedefler bakımından yeterli başarı gösterdikleri söylenebilir.

Başarı yüzdeleri incelendiğinde farklı öğretmenlerin okuttukları öğrencilerin başarıları arasında farklılıklar olduğu görülmektedir.

Psikomotor hedeflerle ilgili başarıyı ölçen iş ölçeğinden elde edilen sonuçların anlamlı düzeyde farklı olup olmadığını yoklamak amacıyla tek yönlü (tek faktör) varyans analizi uygulanmış ve sonuçlar aşağıda verilmiştir.

TABLO 8
İŞ ÖLÇEĞİ PUANLARI ÜZERİNDE YAPILAN VARYANS
ANALİZİ SONUÇLARI

DEĞİŞMENİN KAYNAĞI	SD	KT	KD	F	P
Gruplararası (1)	7	359,98	51,42	6,06*	< 0,05
Gruplar içi (2)	126	1068,66	8,48		
Toplam (3)	133	1428,64	-		

Tablo F : 2,08

*Tablo F < hesaplanan F olduğundan P < 0,05 diyebiliriz.

Tablo 8'de verilen varyans analizi sonuçları grupların iş ölçeği puanları arasında $\alpha: 0,05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunduğunu göstermektedir. Bu sonuca göre psikomotor davranışlarla ilgili öğrenci başarıları arasında anlamlı fark bulunması, farklı öğretmenlerin farklı öğrenme-öğretme ortamı içinde öğrencilere farklı öğrenme yaşantıları kazandırmalarından kaynaklanmış olabileceği söylenebilir.

Elde edilen sonuca göre hangi grup puanlarının anlamlı düzeyde farklı olduğunu belirlemek amacıyla yapılan t testi sonuçları tablo 9'da verilmiştir.

TABLO 9

FARKLI ÖĞRETMENLERİN OKUTTUKLARI GRUPLARIN İŞ ÖLÇEĞİ
PUANLARI ARASINDAKİ BAŞARI FARKLARINI YOKLAYAN t DEĞERLERİ

GRUPLAR	t DEĞERLERİ						
	A ₁	A ₂	B ₁	B ₂	B ₃	C ₁	C ₂
A ₂	4,32*						
B ₁	3,9*	-0,42					
B ₂	4,69*	0,37	0,78				
B ₃	3,77*	-0,57	-0,14	-0,92			
C ₁	1,16	-3,07	-2,7	-3,19	-2,6		
C ₂	3,47*	-0,70	-0,3	-0,99	-0,16	2,4*	
C ₃	5,32*	1,01	1,46	0,63	1,61	4,06*	1,69

Tablo t : 1,96

* : $\alpha: 0,05$ Düzeyinde anlamlı

Tablo 9 farklı öğretmenlerin okuttuğu öğrencilerin iş ünitesi puanları arasında $\alpha : 0,05$ düzeyinde, istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğunu göstermektedir.

A şubesi 1. grup ile karşılaştırılan gruplardan A şubesi 2. grup, B şubesi 1., 2., 3. grup, C şubesi 2., ve 3. gruplarının başarı farklarını yoklayan t değerleri 0,05 anlamlılık düzeyinde ve 126 serbestlik derecesinde tablo t değeri olan 1,96'dan büyük çıkmıştır. Bu sonuca göre A şubesi 1. grup öğrencilerinin başarı puanları diğer gruplara göre anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir. Elde edilen verilere göre A şubesi 1. grupta tam öğrenmenin gerçekleştiği gözlenmektedir.

C şubesi 1. grup ile karşılaştırılan C şubesi 2. grup ile 3. gruplarının başarı farklarını yoklayan t değerleri tablo t değerinden büyük çıkmıştır. Elde edilen bu sonuca göre C şubesi 1. grup ile C şubesi 2. ve 3. grupları arasında da anlamlı düzeyde farklılık gözlenmektedir.

Farklı öğretmenlerin okuttuğu grupların başarı puanları arasındaki farklılıkların öğretmenin, hedefleri anlayış, yorumlayış ve uygulayışındaki farklılıklarından ve öğretmenin hedef ve konuların belirli kısımlarına verdiği ağırlık derecelerinden kaynaklanabileceği söylenebilir. Öğretmenlerin mezun oldukları okul bakımından farklılıkları olmamakla birlikte, meslekteki kıdemleri farklıdır. Araştırma bu etkiyi incelememektedir. ancak, bu durumun öğrenci başarısındaki farklılığa etki edebileceği de düşünülebilir. Ayrıca konularla ilgili kaynakların yetersiz oluşu da etkili olabilir.

Araştırmanın beşinci alt problemi şöyledir.

Alt Problem 5 : Öğrencilerin "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi öğretim programının duyuşsal düzeydeki özelliklerini benimseme dereceleri nedir?

Duyuşsal alanla ilgili olarak öğrencilerin ilgilerini, alışkanlık, tutum ve değer vermeye ilişkin duyuşsal düzeydeki özelliklerini yansıtan görüşleri ile ilgili sonuçlar aşağıda verilmiştir.

TABLO 10

ÖĞRENCİLERİN "PLANLI ÇALIŞMANIN GEREKLİ OLDUĞUNA İNANMA" İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ŞUBELERİN	ÖZELLİKLERİN DERECELERİ			
	Her zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman	
A	Sayı	31	1	-
	Yüzde	96,87	3,13	-
B	Sayı	47	6	-
	Yüzde	88,67	11,33	-
C	Sayı	47	2	-
	Yüzde	95,91	4,09	-
TOPLAM	Sayı	125	9	-
	Yüzde	93,28	6,72	-

Tablo 10'da "planlı çalışmanın gerekli olduğuna inanma" konusunda her üç şubedeki öğrencilerin yüzde 93,28 gibi büyük çoğunluğu planlı çalışmanın gereğine inanmaktadırlar.

TABLO 11
ÖĞRENCİLERİN "VERİLEN BİR İŞİ TEMİZ VE DÜZENLİ
ÇALIŞMA" İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ŞUBELER		ÖZELLİKLERİN DERECELERİ		
		Her Zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman
A	Sayı	21	11	-
	Yüzde	65,62	34,38	-
B	Sayı	32	21	-
	Yüzde	60,37	39,63	-
C	Sayı	28	21	-
	Yüzde	57,14	42,86	-
TOPLAM	Sayı	81	53	-
	Yüzde	60,44	39,55	-

Tablo 11'de "verilen bir işi temiz ve düzenli çalışma" ya ilişkin sonuçlar öğrencilerin yüzde 60,44 nün her zaman yüzde 39,55'nin "bazen" özelliğine inandıklarını yansıtmaktadır.

TABLO 12
ÖĞRENCİLERİN "BOŞ ZAMANLARINI DİKİŞ DİKEREK
DEĞERLENDİRME" İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ŞUBELER		ÖZELLİKLERİN DERECELERİ		
		Her zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman
A	Sayı	1	30	1
	Yüzde	3,12	93,76	3,12
B	Sayı	5	42	6
	Yüzde	9,43	79,25	11,32
C	Sayı	3	42	4
	Yüzde	6,12	85,71	8,17
TOPLAM	Sayı	9	114	11
	Yüzde	6,71	85,07	8,22

Tablo 12'de verilen "boş zamanlarını dikiş dikerek değerlendirme" konusuna, öğrencilerin yüzde 85,07'si bu özelliğin gereğine bazen inanmaktadırlar.

TABLO 13
ÖĞRENCİLERİN "VERİLEN BİR İŞİ SÜRESİNDE BİTİRME"
İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ŞUBELER		ÖZELLİKLERİN DERECELERİ		
		Her Zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman
A	Sayı	15	17	-
	Yüzde	46,87	53,13	-
B	Sayı	36	16	1
	Yüzde	67,92	30,18	1,9
C	Sayı	30	17	2
	Yüzde	61,22	34,69	4,09
TOPLAM	Sayı	81	50	3
	Yüzde	60,44	37,31	2,25

"Verilen bir işi süresinde bitirme" konusunda öğrencilerin yüzde 60,44 gibi yarısından fazla çoğunluğu işin süresinde bitirilmesinin gerekli olduğuna inanmaktadır.

TABLO 14
ÖĞRENCİLERİN "ATELYEDE ARAÇ GEREÇLERİ DİKKATLİ
KULLANMAYA ÖZEN GÖSTERME" İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ŞUBELER		ÖZELLİKLERİN DERECELERİ		
		Her Zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman
A	Sayı	30	2	-
	Yüzde	93,75	6,25	-
B	Sayı	51	2	-
	Yüzde	96,22	3,78	-
C	Sayı	46	3	-
	Yüzde	93,87	6,13	-
TOPLAM	Sayı	127	7	-
	Yüzde	94,77	5,23	-

Tablo 14 incelendiğinde öğrencilerin yüzde 94,77'si "atelyede araç gereçleri dikkatli kullanmaya özen gösterme"nin gereğine inanmaktadır.

TABLO 15
ÖĞRENCİLERİN "ARAÇ GEREÇLERİ EKSİKSİZ YANINDA
BULUNDURMA" İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ŞUBELER		ÖZELLİKLERİN DERECELERİ		
		Her Zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman
A	Sayı	14	18	-
	Yüzde	43,75	56,25	-
B	Sayı	34	19	-
	Yüzde	64,15	35,85	-
C	Sayı	34	15	-
	Yüzde	69,38	30,62	-
TOPLAM	Sayı	82	52	-
	Yüzde	61,19	38,81	

Tablo 15 incelendiğinde öğrencilerin yüzde 61,19'u araç gereçleri yanında bulundurmanın her zaman gerekli olduğuna inanmaktadır.

TABLO 16
ÖĞRENCİLERİN "SEVEREK DİKİŞ DİKME" İLE İLGİLİ
GÖRÜŞLERİ

ŞUBELER		ÖZELLİKLERİN DERECELERİ		
		Her Zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman
A	Sayı	11	20	1
	Yüzde	34,37	62,5	3,13
B	Sayı	20	31	2
	Yüzde	37,73	58,49	3,78
C	Sayı	15	23	11
	Yüzde	30,61	46,93	22,46
TOPLAM	Sayı	46	74	14
	Yüzde	34,32	55,22	10,46

Tablo 16'daki sonuçlara göre öğrencilerin yüzde 55,22'si "severek dikiş dikme" işinin bazen, yüzde 34,32'si ise her zaman gerekli olduğuna inanmaktadır.

TABLO 17
ÖĞRENCİLERİN "DERSTE UYGULANAN ÖĞRETİCİ PARÇALARI
YAPMaktan ZEVK ALMA" İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ŞUBELER		ÖZELLİKLERİN DERECELERİ		
		Her Zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman
A	Sayı	14	17	1
	Yüzde	43,75	53,12	3,13
B	Sayı	22	26	5
	Yüzde	41,50	49,05	9,45
C	Sayı	15	32	2
	Yüzde	30,61	65,30	4,09
TOPLAM	Sayı	51	75	8
	Yüzde	38,05	55,97	5,98

Tablo 17'de görüldüğü gibi öğrencilerin yüzde 55,97'si derste uygulanan öğretici parçaları yapmanın bazen gerekli olduğuna inanmaktadırlar.

TABLO 18
ÖĞRENCİLERİN "ÜTÜ YAPARKEN TEHLİKELERE KARŞI
DİKKATLİ OLMA" İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ŞUBELER		ÖZELLİKLERİN DERECELERİ		
		Her Zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman
A	Sayı	29	3	-
	Yüzde	90,62	9,38	-
B	Sayı	38	14	1
	Yüzde	71,69	26,41	1,9
C	Sayı	39	9	1
	Yüzde	79,59	18,36	2,05
TOPLAM	Sayı	106	26	2
	Yüzde	79,10	19,40	1,5

"Ütü yaparken tehlikelere karşı dikkatli olma" özelliğini öğrencilerin yüzde 79,10'u her zaman gerekli görmektedir.

TABLO 19
ÖĞRENCİLERİN "MAKİNA ÇEKERKEN TEHLİKELERE KARŞI
DİKKATLİ OLMA" İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ŞUBELER		ÖZELLİKLERİN DERECELERİ		
		Her Zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman
A	Sayı	25	7	-
	Yüzde	78,12	21,88	-
B	Sayı	39	12	2
	Yüzde	73,58	22,64	3,78
C	Sayı	38	10	1
	Yüzde	77,55	20,40	2,05
TOPLAM	Sayı	102	29	3
	Yüzde	76,11	21,64	2,25

Tablo 19'da verilen sonuçlara göre öğrencilerin yüzde 76,11'i "Makina çekerken tehlikelere karşı dikkatli olma"nın gerekli olduğuna inanmaktadır.

TABLO 20
ÖĞRENCİLERİN "GIYIMLE İLGİLİ BELLİ BİR ÜRÜNÜ
YARDIMSIZ TAMAMLAMA" İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ŞUBELER		ÖZELLİKLERİN DERECELERİ		
		Her Zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman
A	Sayı	21	11	-
	Yüzde	65,62	34,38	-
B	Sayı	28	25	-
	Yüzde	52,83	47,17	-
C	Sayı	20	27	2
	Yüzde	40,81	55,10	4,09
TOPLAM	Sayı	69	63	2
	Yüzde	51,49	47,01	1,5

Tablo 12'de verilen "giyimle ilgili belli bir ürünü yardımsız tamamlama" özelliğini öğrencilerin yüzde 51,49'u göstermekte, yüzde 47,01'i ise bazen göstermektedir. Hiç göstermeyen küçük bir azınlıktır.

TABLO 21
ÖĞRENCİLERİN "ARAÇ GEREÇLERİ KULLANMA VE SAKLAMADA
TİTİZLİK GÖSTERME" İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ŞUBELER		ÖZELLİKLERİN DERECELERİ		
		Her Zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman
A	Sayı	28	4	-
	Yüzde	87,5	12,5	-
B	Sayı	45	8	-
	Yüzde	84,90	15,1	-
C	Sayı	41	8	-
	Yüzde	83,67	16,33	-
TOPLAM	Sayı	114	20	-
	Yüzde	85,07	14,93	-

Tablo 21 incelendiğinde öğrencilerin yüzde 85,07'si "araç gereçleri kullanma ve saklamada titizlik gösterme"nin gerekli olduğuna inanmaktadır.

TABLO 22
ÖĞRENCİLERİN "GIYIMLE İLGİLİ HER TÜRLÜ YENİLİĞİ
YAKINDAN TAKİP ETME" İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

SUBELER		ÖZELLİKLERİN DERECELERİ		
		Her Zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman
A	Sayı	9	23	-
	Yüzde	28,12	71,88	-
B	Sayı	11	41	1
	Yüzde	20,75	77,36	1,89
C	Sayı	15	34	-
	Yüzde	30,61	69,39	-
TOPLAM	Sayı	35	98	1
	Yüzde	26,11	73,13	0,76

Tablo 22'de öğrencilerin 73,13'ü "giyimle ilgili her türlü yeniliği yakından takip etme"yi bazen gerekli görürken, yüzde 26,11'i her zaman gerekli görmektedir. Gereksiz gören çok denilebilir.

TABLO 23
ÖĞRENCİLERİN "GIYIMLE İLGİLİ YENİLİKLERİ
UYGULAMAYA ÖZEN GÖSTERME" İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ŞUBELER		ÖZELLİKLERİN DERECELERİ		
		Her Zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman
A	Sayı	20	12	-
	Yüzde	62,5	37,5	-
B	Sayı	20	33	-
	Yüzde	37,73	62,27	-
C	Sayı	19	29	1
	Yüzde	38,77	59,18	2,05
TOPLAM	Sayı	59	74	1
	Yüzde	44,02	55,22	0,76

Tablo 23 incelendiğinde öğrencilerin yüzde 55,22'si giyimle ilgili her türlü yeniliği uygulamaya bazen özen gösterirken, öğrencilerin yarısından az bir kısmı ise her zaman özen göstermenin gerekli olduğuna inanmaktadır.

TABLO 24
ÖĞRENCİLERİN "SINIF İÇİNDE BAŞKALARININ DÜŞÜNCELERİNE
SAYGILI DAVRANMANIN GEREKLİ OLDUĞUNA İNANMA" İLE İLGİLİ
GÖRÜŞLERİ

ŞUBELER		ÖZELLİKLERİN DERECELERİ		
		Her Zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman
A	Sayı	30	2	-
	Yüzde	93,75	6,25	-
B	Sayı	52	1	-
	Yüzde	98,12	1,88	-
C	Sayı	45	4	-
	Yüzde	91,84	8,16	-
TOPLAM	Sayı	127	7	-
	Yüzde	94,78	5,22	-

Tablo 24'de "sınıf içinde başkalarının düşüncelerine saygılı davranmanın gerekli olduğuna inanma" konusunda yüzde 94,78 gibi büyük çoğunluğu oluşturan öğrenci grubu her zaman planlı çalışmanın gereğine inanmaktadır.

TABLO 25
ÖĞRENCİLERİN "KENDİ DAVRANIŞLARINI GELİŞTİRMEDE
ELEŞTİRİLERİ DİKKATE ALMA" İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ŞUBELER	ÖZELLİKLERİN DERECELERİ			
	Her Zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman	
A	Sayı	19	13	-
	Yüzde	59,38	40,62	-
B	Sayı	37	16	-
	Yüzde	69,82	30,18	-
C	Sayı	28	21	-
	Yüzde	57,14	42,86	-
TOPLAM	Sayı	84	50	-
	Yüzde	62,68	37,32	-

Tablo 25 incelendiğinde öğrencilerin yüzde 62,68'i "kendi davranışlarını geliştirmede eleştirileri dikkate alma"nın her zaman gerekli olduğuna inanmaktadır.

TABLO 26
ÖĞRENCİLERİN "ARKADAŞLARININ DERSTEKİ BAŞARISINA
SEVINME İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ŞUBELER	ÖZELLİKLERİN DERECELERİ			
	Her Zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman	
A	Sayı	31	1	-
	Yüzde	96,88	3,12	-
B	Sayı	50	3	-
	Yüzde	94,34	5,66	-
C	Sayı	40	9	-
	Yüzde	81,64	18,36	-
TOPLAM	Sayı	121	13	-
	Yüzde	90,30	9,7	-

Tablo 26'da "arkadaşlarının dersteki başarısına sevinme"nin gerekliliğine öğrencilerin 90,30 gibi büyük çoğunluğu her zaman inandıklarını ifade etmişlerdir.

TABLO 27
ÖĞRENCİLERİN "VERİLEN ÖDEVİ EKSİKSİZ VE ZAMANINDA
BİTİRME" İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ŞUBELER		ÖZELLİKLERİN DERECELERİ		
		Her Zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman
A	Sayı	12	20	-
	Yüzde	37,5	62,5	-
B	Sayı	37	15	1
	Yüzde	69,82	28,30	1,88
C	Sayı	26	23	-
	Yüzde	53,06	46,94	-
TOPLAM	Sayı	26	23	-
	Yüzde	53,06	46,94	-

Tablo 27'de verilen "verilen ödevi eksiksiz ve zamanında bitirme"nin gerekli olduğuna öğrencilerin yüzde 53,06'sı her zaman inanmakta, öğrencilerin yarısı ise bazen gerekli görmektedir.

TABLO 28
ÖĞRENCİLERİN "KADIN DIŞ GIYIMLERİNİ YARDIMSIZ
DİKME" İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ŞUBELER		ÖZELLİKLERİN DERECELERİ		
		Her Zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman
A	Sayı	19	13	-
	Yüzde	59,38	40,62	-
B	Sayı	29	24	-
	Yüzde	54,72	45,28	-
C	Sayı	24	23	2
	Yüzde	48,98	46,94	4,08
TOPLAM	Sayı	72	60	2
	Yüzde	53,74	44,78	1,48

Tablo 28 incelendiğinde öğrencilerin yüzde 53,74'ü "kadın dış giyimleri yardimsız dikme"nin her zaman gerekli olduğuna inanmakta, öğrencilerin diğer yarısı ise bazen gerekli görmektedir.

TABLO 29
ÖĞRENCİLERİN "KADIN İÇ GIYIMLERİNİ YARDIMSIZ
DİKME" İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

ŞUBELER	ÖZELLİKLERİN DERECELERİ			
	Her Zaman	Bazen	Hiç Bir Zaman	
A	Sayı	15	16	1
	Yüzde	46,88	50	3,12
B	Sayı	22	28	3
	Yüzde	41,50	52,83	5,67
C	Sayı	23	21	5
	Yüzde	46,94	42,86	10,2
TOPLAM	Sayı	60	65	9
	Yüzde	44,77	48,50	6,73

Tablo 29'da görüldüğü gibi "kadın iç giyimlerini yardımsız dikme"nin gereğine öğrencilerin yüzde 48,50'si bazen, yüzde 44,77'si ise her zaman inanmaktadır.

Öğrencilerin ilgilerini, takdirlerini tutum ve değer vermeye ilişkin duyuşsal düzeydeki özelliklerini yansıtan görüşleri ile ilgili elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin büyük bir çoğunluğu belirtilen özelliklerin her zaman gerekli olduğuna inanmaktadırlar. Tablo 10-14-18-19-21-24-26'da öğrencilerin yüzde 75-94'ü her zaman seçeneğini desteklemiş, tablo 11-13-15-20-25-27-28'de ise öğrencilerin yüzde 50-75'i bazen seçeneğine inandıklarını belirtmişlerdir.

Duyuşsal özelliklerin ve bu özelliklerle ilgili davranışların yeterliliğini ölçmek hem zor hem de bu davranışları sadece okul sıralarında kazandırmak pek mümkün değildir.

Yine de bu sonuçlara göre duyuşsal alanla özelliklerin öğrencilerin büyük çoğunluğu tarafından benimsendiği görülmektedir.

BÖLÜM IV

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada Mesleki Eğitim Fakóltesi Giyim Endüstri ve Giyim Eğitimi Bölümü "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi öğretim programı değerlendirilmiştir. Araştırmanın alt problemleri ile ilgili bulgular bundan önceki bölümde açıklanmıştır. Bu bölümde, elde edilen bulgular ışığında varılan sonuç ve öneriler yer almaktadır.

Sonuç

"Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersinin değerlendirilmesini amaç edinen bu araştırmada elde edilen bulgulara göre varılan sonuçlar aşağıda yer almaktadır.

1. Bilişsel hedeflerle ilgili öğrenme düzeyi yüzde 56,40 olarak bulunmuştur. Başarı oranı, ölçüt başarı düzeyi olan yüzde 70'in altındadır. Bu sonuca göre öğrencilerde belli miktarda öğrenmenin gerçekteştiği ve programın etkililiğine kanıt sayılabilecek yeterli öğrenmenin olmadığı söylenebilir.

2. Farklı öğretmenlerin okuttuğu sekiz gruptaki öğrencilerin bilişsel düzeydeki hedeflerin gerçekteşmesi yönünde, öğrenme düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Bu sonuca göre öğretmenlerin bilgi düzeyinde öğrenme-öğretme ortamına ağırlık vermediği ve bu düzeydeki kaynak yetersizliğinin de etkili olabileceği söylenebilir.

3. Psikomotor hedeflerle ilgili öğrenme düzeyi yüzde 79,66 olarak bulunmuştur. Psikomotor alanla ilgili olarak yeterli öğrenme olmakla birlikte, bu alanda ölçüt başarı düzeyi olan yüzde 90' ın altındadır. Bu sonuca göre programın etkililiğine kanıt olabilecek yeterli öğrenme gerçekleşmekle birlikte tam öğrenmenin olmadığı söylenebilir.

4. Farklı öğretmenlerin okuttuğu tüm gruplardaki öğrencilerin psikomotor düzeydeki hedeflerin gerçekleşmesi yönünden, öğrenme düzeyleri arasında anlamlı fark vardır. Elde edilen sonuçlara göre A şubesi 1. grubundaki öğrencilerin öğrenme düzeyleri diğer gruplara göre anlamlı düzeyde farklılık göstermiştir. Diğer grupların başarı düzeyleri arasında da anlamlı düzeyde farklılık olmakla birlikte tam öğrenme yalnızca A şubesi 1. grubunu okutan öğretmenin sınıfında gerçekleşmiştir. Gruplar arasındaki anlamlı fark öğretmenlerin, hedefleri farklı yorumlayışlarından, hedef ve konuların belirli kısımlarına verdikleri ağırlık farklarından kaynaklanmış olduğu söylenebilir.

5. Duyuşsal düzeydeki hedeflerle ilgili özelliklerin öğrencilerin büyük çoğunluğu tarafından benimsendiği gözlenmektedir. Öğrenciler verilen özelliklerin her zaman gerekli olduğuna inanmaktadırlar. Yarıdan az bir öğrenci grubu ise bu özelliklerin bazen gerekli olduğunu işaretlemişlerdir.

Sonuçta, bilişsel düzeyde yeterli öğrenmenin gerçekleşmediği psikomotor düzeyde ise, yeterli öğrenme gerçekleşmekle birlikte tam öğrenmenin olmadığı, duyuşsal davranışlarla ilgili özelliklerin ise öğrencilerin çoğunluğu tarafından benimsendiği söylenebilir. "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi ile ilgili öğrenci başarı düzeyini yoklayan bu araştırmanın ilk defa yapılmış olması ve bu alanda yapılacak araştırmalara yön gösterecek nitelikte olması bakımından önemli olduğu söylenebilir.

Öneriler

Araştırma bulgularına dayalı olarak getirilen öneriler aşağıda verilmiştir.

1. Giyim alanıyla ilgili derslerin öğretim programlarında bilişsel, psikomotor ve duyuşsal alan hedefleri ayrı ayrı saptanarak, bunların öğrenci davranışını gösterecek şekilde tanımları verilmelidir.

2. Öğretim programlarında yer alan hedeflerle konu ilişkisinin iyi kurulması, hedeflerin kapsamı dışında konu bırakılmamasına, eğitim durumları ile değerlendirme yöntemlerinin belirtilmesine özen gösterilmelidir.

3. "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi ve diğer alan dersleri için basılı materyaller geliştirilerek öğrenci ve öğretmenlerin bunlardan yararlanması sağlanmalıdır.

4. Bilişsel düzeyde ortaya çıkan yüzde 56 dolaylarındaki başarının, yüzde 70'e çıkarılabilmesi için program yeniden ele alınarak, özellikle aynı dersi okutan öğretmenler arasında etkin önlemler alınmalıdır. Öğretmenler arasında etkin bir işbirliği sağlanarak düzenli zümre toplantıları

ile eğitim durumları ve değerlendirmeler arasında denge sağlanmalı, varsa sorunlar tartışılmalıdır.

5. "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi öğretim programı ile ilgili çağdaş ve etkili yöntemlerin geliştirilmesi ve bunların giyim öğretiminde işe koşulması bakımından, bu dersin diğer sınıflardaki programlar ile ilgili yani araştırmalar yapılmalıdır.

6. Giyim öğretiminde etkili öğretim hizmeti bakımından, öğretmen davranışlarının nasıl olması gerektiği konusunda ayrıntılı bir çalışma yapılmalıdır.

BÖLÜM V

ÖZET

Bu araştırmada "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi öğretim programı ele alınarak değerlendirilmeye çalışılmıştır. Veri toplamada kullanılan başarı testi, iş ölçeği ve anket araştırmacı tarafından hazırlanmış ve geliştirilmiştir.

Araştırmanın evrenini Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Bölümü 1985-1986 öğretim yılında bu dersi alan 2. sınıf öğrencileri oluştırmakta ve evrende toplam 134 öğrenci bulunmaktadır. Ana problemin çözümünde alt problemler dikkate alınarak aşağıda belirtilen sorulara cevaplar aranmıştır.

Araştırmanın alt problemleri şu sırayla ele alınmıştır.

1. "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi öğretim programının bilişsel düzeydeki hedeflerine ulaşma derecesi nedir?

2. "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi farklı öğretmenler tarafından okutulduğu zaman öğrencilerin bilişsel hedeflere ulaşma dereceleri farklı mıdır?

3. "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi öğretim programının psikomotor düzeydeki hedeflerine ulaşma derecesi nedir?

4. "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi farklı öğretmenler tarafından okutulduğu zaman öğrencilerin psikomotor hedeflere ulaşma dereceleri farklı mıdır?

5. Öğrencilerin "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersinin duyuşsal düzeydeki özelliklerini benimseme dereceleri nedir?

Elde edilen araştırma bulguları özetle aşağıda verilmiştir.

1. Bilişsel hedeflerle ilgili öğrenme düzeyi yüzde 56,40 olarak bulunmuş ve bu sonuca göre öğrencilerde belli miktarda öğrenmenin gerçekleştiği, programın etkililiğine kanıt sayılabilecek yeterli öğrenmenin olmadığı görülmüştür.

2. Farklı öğretmenlerin okuttuğu gruplardaki öğrencilerin bilişsel düzeydeki başarıları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

3. Psikomotor hedeflerle ilgili öğrenme düzeyi yüzde 79,66 olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre programın etkililiğine kanıt sayılabilecek yeterli öğrenmenin gerçekleşmiş olduğu ancak, bu düzeyin ölçüt başarı düzeyi olan yüzde 90' ın altında olduğu görülmüştür.

4. Farklı öğretmenlerin okuttuğu gruplardaki öğrencilerin psikomotor düzeydeki başarıları arasında anlamlı bir fark görülmüştür. Gruplar arasında anlamlı bir fark olmakla

birlikte üst düzeyde başarı yalnızca A şubesi 1. grubu okutan öğretmenin sınıfında görülmüştür.

5. Duyuşsal düzeydeki hedeflerle ilgili özelliklerin öğrencilerin çoğunluğu tarafından benimsendiği görülmüştür.

"Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersini 2. sınıfta tamamlayan öğrencilerin, öğretim programındaki hedeflerle sınırlı olarak, bilişsel hedeflere göre başarılı olmadıkları, psikomotor hedeflere göre yeterli derecede başarılı oldukları, ancak tam öğrenme düzeyine gelemedikleri anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak, "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi 2. sınıf öğretim programının etkili hale getirilmesi gerektiği söylenebilir.

KAYNAKLAR

- Baysal, Ayşe Can. Sosyal ve Örgütsel Psikolojide "Tutumlar".
İstanbul: İ.Ü. İşletme Fakültesi Yayını, 1981.
- Arıncı, Hüsnü. İstatistik: Yöntemler ve Uygulama. Ankara:
Cihan Matbaası, 1975.
- Alkan, Cevat. "Öğretmen Eğitimi", A.Ü. Eğitim Fakültesi Der-
gisi, Cilt 1-4, 1976.
- Aydın, Semiha. "Pratik Kız Sanat Okulları Giyim Bölümü Giyim
Temel Kursu Yetiştirilmesinin Değerlendirilmesi", Ankara:
1984, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Bilen, Mürüvvet. "Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu'nda Oku-
tulmakta Olan Ev Yönetimi Dersinin Değerlendirilmesi",
Ankara: 1975, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Bloom, Benjamin S. Çev: Durmuş Ali Özçelik, İnsan Nitelikleri
ve Okulda Öğrenme. Ankara: Milli Eğitim Basımevi, 1979.
- Çilenti, Kâmuran. Eğitim Teknolojisi. Ankara: Kadioğlu Mat-
baası, 1979.
- Doğan, Hıfzı. Pratik Kız Sanat Okulu Giyim Programını Geliş-
tirme. Ankara: MEB, PAKD Yayını, 1974.
- Ertürk, Selâhattin. Eğitimde "Program" Geliştirme. Ankara:
Hacettepe Üniversitesi Basımevi, 1972.
- . Planlı Eğitim ve Değerlendirme. Ankara: Milli
Eğitim Bakanlığı Öğretmeni İşbaşında Yetiştirme Büro-
su, 1966.

- . "İnsangücü ve Eğitimle İlgili Plan Hedefleri ve Bazı Sorunlar", Hacettepe Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi.
- . On Yıl Öncesine Kıyasla Öğretmen Davranışları. Ankara: MEB, PAKD Yayını, 1970.
- Fidan, Nurettin. Öğrenme ve Öğretme. Ankara: Tekışık Matbaası, 1982.
- . Eğitimde Yeni Kavramlar ve İlkeler. Ankara: 1977.
- Kaptan, Saim. Bilimsel Araştırma Teknikleri ve İstatistik Yöntemleri. Ankara: Tekışık Matbaası, 1981.
- Kaya, Yahya Kemal. İnsan Yetiştirme Düzenimiz. Ankara: Nüve Matbaası, 1977.
- Milli Eğitim Bakanlığı. "1968-1969 Pratik Kız Sanat Okulu Programlarının Değerlendirilmesi", Yayınlanmamış Araştırma Raporu.
- . Kız Teknik Öğretmen Okulu Kılavuzu. Ankara: 1970. Gazi Üniversitesi. Mesleki Eğitim Fakültesi Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Bölümü Ders Programı.
- Olçay, Sevim. "Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu'nda Öğrenci Başarısının Saptanması", Ankara: 1971, Yayınlanmamış Asistanlık Tezi.
- Özçelik, Durmuş Ali. Okullarda Ölçme ve Değerlendirme. Ankara: ÜSYM-Eğitim Yayınları: 3, 1981.
- Peser, Zeki. "Hacettepe Üniversitesinde Okutulmakta Olan Eğitim Sosyolojisi Kursunun Etkililik Derecesi", Ankara: 1974, Yayınlanmamış Doktora Tezi.

Tan, E.Mine, Kadın: Ekonomik Yaşamı ve Eğitimi. Ankara: Tisa Matbaası, 1979.

Tekin, Halil. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme. Ankara: Mars Matbaası, 1977.

—————. Okuduğunu Anlama ile Yazılı Anlatım Becerisini Geliştirme Yönünden Okullarımızda Türkçe Eğitimi. Ankara: Mars Matbaası, 1980.

Turgut, M.Fuat. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Metotları. Ankara: Nüve Matbaası, 1977.

—————. "Eğitimde Fen Programlarını Değerlendirme", TÜBİTAK, V. Bilim Kongresi, ... Tebliğleri, Ankara:1975.

—————. "Program Yenileme ve Yayımda Öğretmen Yetiştirme Sorunu", TÜBİTAK, VI. Bilim Kongresi, ... Tebliğleri, Ankara: 1977.

—————. "Eğitimde Hedef Davranış Analizi ve Hedefe Uygun Soru Yazma Teknikleri", MEB Fen Öğretimini Geliştirme Bilim Komisyonu Yayını. Döküman No: 6, Ankara: 1973.

Sezgin, İlhan. "Becerili İnsangücünün Yetiştirilmesi", Ankara: 1980, Yayınlanmamış ~~Doçentlik~~ Dezi.

Uçan, Ali. "Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü Müzik Alanı Birinci Yıl Yetişiğinin Değerlendirilmesi", Ankara: 1982, Yayınlanmamış Doktora Tezi.

Ural, Mehmet. "Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Ölçme ve Değerlendirme Dersi Programı'nın Değerlendirilmesi", Ankara: 1980, Yayınlanmamış Doktora Tezi.

Yıldıran, Güzver. Öğrenme Düzeyi ve Ürünleri. İstanbul: 1982.

Variş, Fatma. Eğitimde Program Geliştirme "Teori ve Teknik-
ler". Ankara: A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayını, No: 75,
Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, 1978.

334

EK 1

GAZİ ÜNİVERSİTESİ MESLEKİ EĞİTİM FAKÜLTESİ

GIYIM ENDÜSTRİSİ VE GIYIM EĞİTİMİ BÖLÜMÜ

2. SINIF ÖĞRETİM PROGRAMI

IV. YARIYIL

"GIYIM TEKNİKLERİ VE ÜRETİMİ"

(Haftada 12 Saat)

Amaçlar

1. Tayyörün tanımı ve kadın üst giyimindeki yerini kavrama.
2. Tayyörün dikiminde kullanılacak kumaşları tanıma.
3. Tela çeşitlerini tanıma.
4. Telayı tayyöre geçirmede temel tekniği ve diğer tela geçirme tekniklerini tanıma ve uygun olanını seçebilme.
5. Tekniğe uygun tela geçirme.
6. Tayyörde tekniğe uygun cep, yaka ve kol yırtmacı yapabilme.
7. Astar geçirme tekniklerini tanıma ve astar geçirebilme.

Konular

I. Tayyör

- A. Tanımı ve giyimdeki yeri.
- B. Model seçimindeki temel prensipler.
  1. Moda ve mevsim
  2. Vücut ve yaş
  3. Kumaş
  4. Bütçe

EK 1- devam

- C. Temel tayyör ve prova teknikleri.
- D. Tela ve astar kumaşı ile ilgili bilgi.
- E. Tela geçirilecek kısımların tanımı.
- F. Tayyör kalıbını kumaşa uygulama.
- G. Tayyör parçalarını birleştirme.
- H. Beden şekil ütüsü
- I. Kol şekil ütüsü.
- İ. Klasik tayyör kol yırtmacı
- J. Tela hazırlama
  - 1. Tela kumaşını biçkiye hazırlama
  - 2. Kalıbı telaya uygulama
  - 3. Telayı birleştirme
  - 4. Tela ütüsü
  - 5. Telayı giyime geçirme
- K. Yaka çalışma (klasik)
  - 1. Klapa işleme
  - 2. Arka yaka işleme
  - 3. Yaka ütüsü
  - 4. Ekstrafar geçirme
  - 5. Klapa ve arka yaka kaplama (elde)
  - 6. Arka yakayı bedene geçirme
- L. İlikler
  - 1. Parçalı ilik
  - 2. Paseli örme ilik

EK 1-devam

M. Cepler

1. Yelek cep
2. Kapalı cep
3. Körüklü cep

N. Astar geçirme

1. Yarım astar
2. Bütün astar
3. Astar parçalarını birleştirme
4. Astar geçirme

P. Epolet

1. Takma kol için
2. Japone ve raplan kol için
3. Epolet çeşitlerini tanıma (Hazır ve elde yapılan

II. Pantolon

EK 2

GIYİM ENDÜSTRİSİ VE GIYİM EĞİTİMİ BÖLÜMÜ

"GIYİM TEKNİKLERİ VE ÜRETİMİ" DERSİ ÖĞRETİM

PROGRAMI DİKKATE ALINARAK YENİDEN OLUŞTURULAN HEDEFLER

1. Giyim alanına ilişkin temel terimlerin bilgisi.
2. Giyim hazırlamada uygulanan temel tekniklerin bilgisi.
3. Giyim hazırlamada kullanılan araç gereçlerin bilgisi.
4. Giyim hazırlamada kullanılan kumaşların bilgisi.
5. Gelişen teknolojinin ve giyimin toplum içindeki yerinin önemini kavrayabilme.
6. Belirlenmiş bir işi işlem ve işlem basamaklarına ayırabilme.
7. Vücut özelliğine, modele ve kumaşa en uygun dikiş tekniğini önerebilme.
8. Provalı giyim yapımı ve hazır giyim yapımında kullanılan temel dikiş tekniklerinin özelliklerini kavrayabilme.
9. Vücut ve kumaş özelliğine uygun model seçebilme.
10. Provalı ve hazır giyim yapımı özelliklerine en uygun model seçebilme gücü.
11. Provalı ve hazır giyim yapımına en uygun kumaşı seçebilme gücü.
12. Seçilen modeli kalıba uygulama gücü.
13. Giysin gerektirdiği gereçleri eksiksiz ve doğru olarak seçme gücü.

EK 2-devam

14. Giysi yapımında uygulanan temel dikiş tekniklerini uygulama gücü.
15. Giysiye ve kumaşa uygun ütü tekniğini uygulama gücü.
16. Ünitelere ilişkin alışkanlık tutum ve değerlere sahip olabilme.
17. İş emniyetine ilişkin alışkanlık tutum ve değerlere sahip olma gücü.
18. Giyim mesleğine ilişkin değerlere sahip olma gücü.
19. Mesleki bilgi, beceri ve alışkanlıklara sahip olma gücü.
20. Sağlıklı grup ilişkileri kurmada başkalarının fikirlerine saygılı davranmanın gereğine inanma.

EK 3

GIYİM ENDÜSTRİSİ VE GIYİM EĞİTİMİ BÖLÜMÜ

"GIYİM TEKNİKLERİ VE ÜRETİMİ" DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

HEDEFLERİ İÇİN ÖRNEK DAVRANIŞLAR

1. Giyim alanına ilişkin temel terimlerin bilgisi.
  - a) Çeşitli kavramlar arasından giyim alanı ile ilgili alanları seçme.
  - b) Verilen bir tanımın ilgili olduğu terimi verilenler arasından seçip işaretleme.
2. Giyim hazırlamada kullanılan araç gereçlerin bilgisi.
  - a) Belli bir durumda uygulanacak tekniği verilenler arasından seçme.
  - b) Bir tekniğin diğer tekniklerden farkını verilenler arasından işaretleme.
  - c) Verilen bir ifadenin ilgili olduğu tekniği verilenler arasından seçme.
3. Giyim hazırlamada kullanılan araç gereçlerin bilgisi.
  - a) Ölçü almada kullanılan araç gereçleri verilen seçenekler arasından işaretleme.
  - b) İşaretlemede kullanılan araç gereçleri verilenler arasından seçme.
  - c) Kesimde kullanılan araç gereçleri verilen seçenekler arasından bulup işaretleme.
  - d) Provada kullanılan araç gereçleri verilen seçenekler arasından işaretleme.

EK 3-đevam

- e) Belli bir aracın belirtilen arızasının nasıl giderileceğini verilen seçenekler arasından işaretleme.
- f) Belli bir durum için en uygun araç gereci seçme.
4. Giyim hazırlamada kullanılan kumaşların bilgisi.
- a) Belli özellikteki bir kumaşın (renk ve desen) hangi vücut tipine uygun düşeceğini seçenekler arasından işaretleme.
- b) Verilen kavramlar arasından kumaşlarla ilgili olanını seçip işaretleme.
- c) Belirtilen özelliklerin hangi tür kumaşla ilgili olduğunu seçme.
- d) Hazır giyim yapımında kullanılacak kumaşları verilenler arasından seçme.
5. Gelişen teknolojinin ve giyimin toplum içindeki yerinin önemini kavrayabilme.
- a) Giyimi etkileyen faktörleri verilenler arasından seçme.
- b) Giyimin sosyal, ekonomik, psikolojik yönden önemini verilenler arasından seçerek işaretleme.
6. Belirlenmiş bir işi işlem ve işlem basamaklarına ayırabilme.
- a) Belli bir durumda yapılacak ilk işlem sırasını verilen seçenekler arasından işaretleme.
- b) Belli bir giyimin dikiminde işlem sırasını verilen seçenekler arasından işaretleme.

EK 3-đevam

- c) Belli bir işlemin ilk işlem basamağını verilen işlem basamakları arasından işaretleme.
7. Vücut özelliğine modele ve kumaşa en uygun dikiş tekniğini önerebilme.
- a) Kumaşın cinsine göre en uygun tekniği verilenler arasından seçme.
- b) Modelin özelliğine göre en uygun tekniği verilenler arasından seçme.
- c) Vücut özelliğine göre en uygun tekniği verilen teknikler arasından seçme.
8. Provalı giyim yapımı ve hazır giyim yapımında kullanılan temel dikiş tekniklerinin özelliklerini kavrayabilme.
- a) Belirtilen bir giyimde kullanılacak dikiş tekniğinin özelliklerini verilenler arasından seçme.
- b) Verilen bir tekniğin özelliklerine göre kullanıldığı yerleri verilenler arasından seçerek işaretleme.
- c) Provalı giyim ile hazır giyim tekniği arasındaki farkı verilen teknikler arasından seçme.
9. Vücut ve kumaş özelliğine uygun model seçebilme.
- a) Belirtilen model özelliğinin hangi vücut özelliğinde tercih edildiğini verilenler arasından seçme.
- b) Model seçiminde dikkat edilecek esaslar arasından en önemlisini seçerek işaretleme.
- c) Özelliği belirtilen bir kumaşa en uygun model özelliğini verilenler arasından seçme.

EK 3-Devam

10. Provalı ve hazır giyim yapımı özelliklerine en uygun model seçebilme gücü.
  - a) Provalı giyim yapımına en uygun modeli seçme.
  - b) Hazır giyim yapımına en uygun modeli seçme.
11. Provalı ve hazır giyim yapımına en uygun kumaşı seçebilme gücü.
  - a) Vücut özelliğine en uygun kumaşı seçme.
  - b) Model özelliğine en uygun kumaşı seçme.
  - c) Giysinin yapım tekniğine en uygun kumaşı seçme.
12. Seçilen modeli kalıba uygulama gücü.
  - a) Modeli kalıba en uygun şekilde uygulama.
  - b) Modelin oranlarını doğru uygulama.
  - c) Modelin hatlarını yerinde ve düzgün çizme.
13. Giysinin gerektirdiği gereçleri eksiksiz ve doğru olarak seçme gücü.
  - a) Kumaşa uygun gereç seçme.
  - b) Modele uygun gereç seçme.
  - c) Giysiye uygun ve sağlam gereç seçme.
14. Giysi yapımında uygulanan temel dikiş tekniklerini uygulama gücü.
  - a) Giysinin özelliğine uygun dikiş tekniğini doğru seçme.
  - b) Giysinin gerektirdiği tekniği doğru yapma.
  - c) Tekniğin uygulanmasında model özelliğini dikkate alma.
  - d) Tekniğin gerektirdiği gereç ve süslemeyi yerinde ve doğru uygulama.

EK 3-devam

- e) Tekniğin gerektirdiği araçları doğru ve yerinde kullanma.
15. Giysiye ve kumaşa uygun ütü tekniğini uygulama gücü.
- a) Giysiye ve tekniğine uygun ütü yapma.
- b) Kumaşa uygun ütü tekniğini doğru seçme.
- c) Giysiyi temiz ve lekесiz ütüleme.
16. Ünitelere ilişkin alışkanlık tutum ve değerlere sahip olma.
- a) Planlı çalışmanın gerekliliğine inanma.
- b) Temiz ve düzenli çalışmanın gereğine inanma.
- c) Verilen süreyi en iyi şekilde değerlendirme alışkanlığı kazanma.
- d) Araç gereçleri iyi ve yerinde kullanmanın gereğine inanma.
- e) Araç gereçleri her zaman tam olarak yanında bulundurmanın gerekliliğine inanma.
- f) Zaman ve enerjiyi ekonomik olarak kullanmanın gerekliliğine inanma.
- g) Giyimle ilgili teknik çalışmalarını yapmaktan zevk alma.
- h) Yaptığı işe ilgi duyma.
17. İş emniyetine ilişkin alışkanlık tutum ve değerlere sahip olma gücü.
- a) Çalışma esnasında gerekli güvenlik önlemlerini almanın gerekliliğine inanma.
- b) İş kazalarına karşı soğukkanlı davranmanın gereğine inanma.

EK 3-đevam

- c) ¼t¼y¼ kullandıktan sonra prizden çıkarma alışkanlığına sahip olma.
- d) Islak elle prize dokunmamayı alışkanlık haline getirme.
18. Giyim mesleğine ilişkin değerlere sahip olma g¼c¼.
- a) Mesleğin toplum içindeki gerekliliğine inanma.
- b) Mesleğinde kendine güven duyma.
- c) Mesleğini sevme.
- d) Mesleğin gerektirdiği sorumlulukları yerine getirmekten haz duyma.
- e) Mesleğiyle ilgili her konuda yenilikleri yakından izlemenin gereğine inanma.
- f) Mesleğini yenileme ve geliştirme alışkanlığına sahip olma.
19. Mesleki bilgi, beceri ve alışkanlıklara sahip olma g¼c¼.
- a) Grup içinde yaşamanın gerektirdiği tutum ve değerlere sahip olma.
- b) Başkalarının fikirlerine saygılı davranmanın farkında olma.
- c) Eleştirilere açık olmayı kabullenme.
- d) Başkaları ile işbirliği yapmanın gereğine inanma.
- e) G¼rev ve sorumluluk almaya istekli olma.
- f) Arkadaşlarının başarisını takdir etme.
20. Sağlıklı grup ilişkileri kurmada başkalarının fikirlerine saygılı davranmanın gereğine inanma.
- a) Davranışlarını geliştirmede eleştirilerin yararlı olacağına inanma.

ANALİZ TABLOSU

HEDEFLER	1. Temel terimlerin bilgisi	2. Giyim Teknikleri ve üretim dersinde kullanılan temel tekniklerin bilgisi	3. Araç gereçlerin bilgisi	4. Giyim hazırlamada kullanılan kumaşların bilgisi	5. Gelişen teknolojinin ve giyim toplumu içindeki yerinin önemi kavrayabilme	6. Belirlenmiş bir işlemin ve işlemlerin basamaklarına ayırabilme	7. Vücut özelliğine uygun dikis tekniğini önerebilme	8. Temel dikis tekniklerinin özelliklerini kavrayabilme	9. Vücut ve model seçilmesine uygun model seçebilme	10. Provalı ve hazır giyim yapımı özelliklerine en uygun model seçebilme	11. Provalı ve hazır giyim yapımına en uygun kumaşı seçebilme	12. Seçilen model kalıba uygulamaya geçebilme	13. Giysinin gerektiği gibi gereçleri seçebilme	14. Giysi yapımında uygulanan temel dikis tekniklerini uygulama gücü	15. Giysiye ve kumaşa uygun ütü tekniğini uygulama gücü	TOPLAM
I. TAYYÖR	5	2	4	1	4		1		2			1				20
A. Tanımı ve giyimdeki yeri																
B. Model seçiminde temel prensipler								3	2		1					6
C. Temel tayyör prova teknikleri		1	1				1	1								4
D. Tela ve astar hakkında bilgi			1							1						2
E. Tela geçirilecek kısımların tanımı			1													1
F. Tayyör kalıbını kumaşa uygulama		1	1								1					3
G. Tayyör parçalarını birleştirme						1							1			2
H. Beden şekil ütüsü	1														2	3
I. Kol şekil ütüsü	1														1	2
I. Klasik tayyör kol yırtmacı		1														1
J. Tela hazırlama		1														1
K. Yaka çalışması	4							2						2		8
L. İlikler	3															3
M. Cepler	1					1								1		3
N. Astar geçirme		4						1						3		8
P. Epolet																
II. PANTOLON								1						1		3
TOPLAM	15	10	8	1	4	3	2	5	3	4	1	2	2	7	3	70

EK 5

GAZİ ÜNİVERSİTESİ MESLEKİ EĞİTİM FAKÜLTESİ

GIYIM ENDÜSTRİSİ VE GIYIM EĞİTİMİ BÖLÜMÜ

"GIYIM TEKNİKLERİ VE ÜRETİMİ" DERSİ BAŞARI TESTİ

DİKKAT : "Giyim Teknikleri ve Üretimi" dersi için hazırlanmış olan bu test 2. sınıftaki konuları içermekte ve 70 sorudan oluşmaktadır. Her sorunun a), b), c), d) olmak üzere 4 seçeneği vardır. Bu seçeneklerden YALNIZCA BİRİ DOĞRUDUR.

Aşağıda verilen soruları ve seçenekleri dikkatle okuyarak, verilen seçenekler arasından doğru olan cevabı (seçeneği) cevap kağıdında işaretleyiniz.

Birden fazla seçeneği işaretlemeyiniz.

Cevapsız soru bırakmayınız.

Başarılar

Songül KURU

SORULAR :

1. Yünlü kumaştan yapılan, etek ve ceketten oluşan kadın giysisine ne denir?
  - a) Takım Elbise,
  - b) Etek üst
  - c) Döpiyes
  - d) Tayyör
2. Aşağıdakilerden hangisi giyimde kuş kavramını en iyi tanımlamaktadır?
  - a) Bedenden çıkan kolları rahatlatmak amacıyla kol altında yapılan enkürüste çalışmasıdır.

EK 5-đevam

- b) Genellikle raglan kolun altına geçirilen çeşitli şekillerde parçadır
- c) Kol altına geçirilen üçgen veya dörtgen bir parçadır
- d) Genellikle japone kolun altına geçirilen çeşitli şekillerde yapılan bir çalışma tekniğidir
3. Aşağıda verilen kavramlardan hangisi "Giyim Teknikleri ve Üretimi" Dersi ile ilgili değildir?
- a) Ölçü hesaplama
- b) Kumaş hesabı yapma
- c) Kumaşı biçkiye hazırlama
- d) Kalıbı kumaşa uygulama
4. Giysilerde kullanılan farklı veya aynı kumaştan tam verev parça ile çalışılan teknik çalışma aşağıdakilerden hangisidir?
- a) Pervaz
- b) Biye
- c) Enkürüste
- d) Kenar bantı
5. Mülaj nedir?
- a) Manken ve vücut kalıbının kopyasıdır
- b) Vücut kalıbının kopyasıdır
- c) Manken kalıbının kopyasıdır
- d) Hazırlanmış kalıp üzerinden kopya almadır
6. Manken terimini en iyi açıklayan tanım aşağıdakilerden hangisidir?
- a) Ölçü nispetleri, beden ölçülerine göre ayarlanabilen tahta, plastik ve tellerden yapılan vücut formlarıdır

Ek 5-devam

- b) Ölcü nispetleri, ortalama ölçülere göre ayarlanmış tahta, plastik ve tellerden yapılan vücut formlarıdır
- c) Kişinin üzerinden alınan bolluksuz beden kalıbıdır
- d) Her vücut tipine uyacak biçimde tahtadan yapılan vücut formlarıdır
7. Kadife kumaşların biçmeden önce ütülenmesi ile ilgili olarak verilen yollardan hangisi en doğrudur?
- a) Tersinden kuru bezle
- b) Yüzünden kuru bezle
- c) Tersinden nemli bezle
- d) Yüzünden nemli bezle
8. İpekli kumaşlar biçkiye nasıl hazırlanır?
- a) Yıkayıp, nemli bezle ütülenerek
- b) Nemli bezle ütülenerek
- c) Buharla ütülenerek
- d) Yıkayıp veya yıkanmadan ütüleyerek
9. Aşağıdakilerden hangisi iki parçalı Tayyör kolunun ütülme işlemini doğru açıklamaktadır?
- a) İç kolun ön kısmı esnetilir, dirsek yedirilir
- b) Dış kolun ön kısmı esnetilir, dirsek yedirilir
- c) Bütün parçalar boy iplik yönünde esnetilir
- d) Dış kolun ön kısmı yedirilir, dirsek esnetilir
10. Aşağıdakilerden hangisi klapa parçasının bitiş yerini doğru açıklamaktadır?
- a) Klapa parçasının bitiş noktası iliğin üstünde kalır
- b) Klapa noktasının bitiş noktası ilk iliğin hizasında biter

EK 5-çevam

- c) Klapa parçasının bitiş noktası modele göre değişir
- d) Klapa parçası ilk iki iliğın arasına kadar veya etek ucuna kadar devam eder

11. Aşağıdakilerden hangisi klapa ütüsünü doğru açıklamaktadır?

- a) Klapa, boy iplik yönünde esnetilir
- b) Klapanın yaka haddi esnetilir
- c) Klapanın omuz dikiş i esnetilir
- d) Klapanın dışa dönen kenarı esnetilir

12. Tayyöre bitmiş ütüsü ne zaman yapılır?

- a) Astar geçirildikten sonra
- b) Astar geçirilmeden hemen önce
- c) Yaka ve kol takıldıktan sonra
- d) Her aşamada ütülendiği için bitmiş ütüsü gerekmez

13. Klapa işlemeye nereden başlanır?

- a) Ön ortasından
- b) Yaka kenarından
- c) Röver hattından
- d) Yaka oyuntusundan

14. Aşağıdakilerden hangisi tayyörün birleştirilme işleminin en doğru sırasını açıklamaktadır?

- a) Yan dikişler, omuzlar, pens ve kuplar
- b) Omuzlar, yan dikişler ve pens ve kuplar
- c) Pensler, omuzlar, yan dikişler
- d) Pensler, kesik ve kuplar, yan dikişler, omuzlar

EK 5-đevam

15. Tayyör kontrolü yaparken aşağıdakilerden hangisi ilk önce yapılır?
- Arka ortası iğnelenir
  - Omuzlar iğnelenir
  - Yan dikişler iğnelenir
  - Ön ortası iğnelenir
16. Tayyörde uygulanan takma yakada, alt yakanın üst yakaya iyi uyum yapabilmesi aşağıda verilen durumlardan hangisine bağlıdır?
- Arka ortasının düz boy iplik, kumaş katı olmasına
  - Arka ortasının verev, dikişli olmasına
  - Arka ortasının en iplik, dikişli olmasına
  - Arka ortasının verev, dikişsiz olmasına
17. Aşağıdakilerden hangisi ölçü almada kullanılan araç ve gereçleri en doğru olarak vermektedir?
- Mezür, bel şeriti, rulet, etek boyu alma aleti, cetvel
  - Bel şeriti, gönye, cetvel, defter, kalem
  - Cetvel, defter, kalem, mezür, bel şeriti
  - Defter, kalem, mezür, bel şeriti, gönye, rulet
18. Beyaz keten bir kumaşı biçerken hangi işaretleme tekniği en uygun olur?
- Rulet, toplu iğne
  - Sabun, bol teğel
  - Bol teğel, toplu iğne
  - Terzi tebeşiri, bol teğel

EK 5-devam

19. Aşağıdaki araçlardan hangisi yuvarlak hatların kesiminde en iyi sonuç verir?
- Düz makas, sürfile makası
  - Sürfile makası
  - Dik bıçaklı kesim makası
  - Hızar
20. Aşağıdakilerden hangisi provada kullanılan araç ve gereçleri eksiksiz ve doğru vermektedir?
- Ayna, toplu iğne, amerikan, manken, ekstrafor, makas, bel şeriti mülaj kağıdı
  - Ayna, toplu iğne, T cetveli, makas, bel şeridi, amerikan, ekstrafor, mülaj kağıdı, dikiş iğnesi
  - Ayna, bel şeridi, makas, dikiş iğnesi, toplu iğne, mezür, ekstrafor T cetveli
  - Ayna, makas, sabun, cetvel, bel şeridi, amerikan, mülaj kağıdı, T cetveli
21. Aşağıdakilerden hangisi giyiliş şekline göre, giyimlerin sınıflandırılmasını doğru olarak vermektedir?
- Kadın giyimi, Erkek giyimi, Çocuk giyimi
  - İç giyim, Dış giyim, Üst giyim
  - İç giyim, Dış giyim, Çocuk giyimi
  - İç giyim, Dış giyim, Erkek giyimi
22. Kesilip birleştirilmiş giysilerin kişiye uygunluğunu sağlamak için vücut ve model özelliği dikkate alınarak belli bir sıraya göre yapılan işleme ne denir?
- Drapaj
  - Model özelliğini verme

EK 5-devam

c) Kontrol

d) Prova

23. Aşağıdakilerden hangisi Tayyörde kullanılan telayı en doğru tanımlamaktadır?

a) Giyimlerin çeşitli yerlerinde net bir görünüm sağlamak için kullanılan kumaştır

b) Giyime net bir görünüm sağlamak için kullanılan apreli kumaştır

c) Giyimlerin çeşitli yerlerine net bir görünüm vermek için kullanılan sık dokunmuş, apreli kumaştır

d) Yukardakilerin hepsi

24. Sütiyen veya korseli sütiyen kullanılmaksızın göğüsleri taşıyabilen özellikteki giysiye ne denir?

a) Mayo

b) Bikini

c) İç yeleği

d) Gepiyer

25. Herhangi bir giysinin esasını oluşturan çizimini yapma işlemine ne denir?

a) Model uygulama

b) Kalıp hazırlama

c) Model geliştirme

d) Modeli çözümleme

26. Düğme'yi en doğru açıklayan tanım aşağıdakilerden hangisidir?

a) Çeşitli eşyaların iki kenarını yanyana birleştiren gereçtir

EK 5-đevam

- b) Giyimini iki kenarını üst-üste birleştiren kapaticıdır
- c) Çeşitli eşyaların iki kenarını üst üste veya yanyana birleştiren gereçtir
- d) Giyim veya çeşitli eşyaların iki kenarını birleştiren gereçtir
27. Pili'nin tanımını aşağıdakilerden hangisi açıklamaktadır?
- a) Kumaşın vücut üzerine uyacak şekilde model özelliğine göre, çeşitli enlilikte ve aralıkta katlama şeklidir
- b) Kumaşın çeşitli enlilikte ve aralıkta katlama şeklidir
- c) Kumaşın, çeşitli aralıklarla katlanarak ütülenmesidir
- d) Çeşitli aralıklarla katlanmış ve bir miktar dikilmiş model özelliğidir
28. Yaka ve kol oyuntusu çiziminde aşağıdaki araçlardan hangisi kullanılır?
- a) Pistole-cetvel
- b) Riga-cetvel
- c) Pistole-mezür
- d) Pistole-Riga
29. Uzun boylu şişmanlar, kumaş seçerken hangi özellikleri dikkate almalıdırlar?
- a) İnce dokunuşlu, az tüylü, mat görünümlü, koyu renkli, boyuna çizgili, düz ve küçük desenli kumaşları
- b) Kalın dokunuşlu, az tüylü, parlak görünümlü, açık renkli, enine çizgili kumaşları
- c) İnce dokunuşlu, enine kalın çizgili, az tüylü, parlak görünümlü kumaşları

EK 5-Devam

- d) Boyuna kalın çizgili, çok tüylü, mat görünümlü, küçük desenli, kalın dokunuşlu kumaşları
30. Uzun boylu zayıflar, kumaş seçerken hangi özellikleri dikkate almalıdırlar?
- a) Kalın tüylü, havlı, enine çizgili, enine desenli, kareli, iri desenli, açık renk kumaşlar
- b) Tüylü, havsız, enine çizgili, küçük desenli, küçük kareli açık renk kumaşlar
- c) Tüysüz, boyuna çizgili, küçük desenli, iri kareli, koyu renk kumaşlar
- d) Tüysüz, havsız, boyuna çizgili, koyu renk, iri desenli, mat görünümlü kumaşlar
31. Orta ve kısa boylular kumaş seçerken hangi özellikleri dikkate almalıdırlar?
- a) Kareli ve küçük desenli kumaşlar
- b) Kafes desenli kumaşlar
- c) Küçük desenli, boyuna çizgili kumaşlar
- d) Kareli ve boyuna çizgili kumaşlar
32. Aşağıdakilerden hangisi "Ekose"nin tanımını vermektedir?
- a) Kumaşın dokunuş ve desen özelliğidir
- b) Desende çizgi özelliğidir
- c) Çeşitli renklerde kareli kumaşlardır
- d) Kumaşın desen ve renk özelliğidir
33. Giysinin vücuta uygunluğunu sağlamak amacıyla yapılan bollukları içe alma işlemine ne denir?
- a) Pili
- b) Pens

EK 5-devam

- c) Büzgü
d) Kup
34. Klasik Tayyör dikiminde aşağıda sayılan telalardan hangisi öncelikle tercih edilir?
- a) Kıl tela
b) Yün tela
c) Yapışkan tela
d) Amerikan tela
35. Örme ilik açarken izlenecek en doğru sıra aşağıdakilerden hangisidir?
- a) Sürfile yapma, kesme, örme, brit atma
b) İlik yerini işaretleme, kesme, sürfile yapma, örme
c) Kesme, sürfile yapma, brit atma, örme
d) İlik yerini işaretleme, sürgile yapma, örme, kesme
36. "Anne ve babalar, her yaşın yakışanını bütçeleri oranında sağlamakla çocuklarını ileri yaşlardaki özentiden sakınmış olurlar". (Ganime Yaşar, Rasine Anahtar) cümlesi giyimi etkileyen faktörlerden hangisini açıklamaktadır?
- a) Eğitim
b) Sosyal Yaşantı
c) Çevre
d) Bütçe
37. Bir giysi dikmeye başlamadan önce yapılacak ilk işlem aşağıdakilerden hangisidir?
- a) Kumaş hesabı yapmak
b) Kalıp hazırlamak

EK 5- devam

- c) Kumaşı biçkiye hazırlamak
d) Kumaşı kesmek
38. Aşağıdakilerden hangisi hazır giyim tekniği ile pantolon dikimindeki işlem sırasını en doğru olarak vermektedir?
a) Patlet, cep, yan dikişler, bel kemeri ve ağ dikişini çalışmak
b) Patlet, ağ dikişi, cep, yan dikiş ve bel kemeri çalışmak
c) Cep, patlet, ağ dikişi, yan dikiş ve bel kemeri çalışmak
d) Patlet, yan dikiş, ağ dikiş, cep ve bel kemeri çalışmak
39. Cep çalışırken yapılacak ilk işlem aşağıdakilerden hangisidir?
a) Cep kalıbı hazırlama
b) Cep kumaşını ütüleme
c) Cep yerini işaretleme
d) Cep parçalarını kesme
40. Kumaşı biçkiye hazırlama işleminde ilk işlem basamağı aşağıdakilerden hangisidir?
a) Ütü yerini hazırlama
b) Kumaşı iğneleme
c) Kumaşın miktarını ölçme
d) Kumaşı yıkama
41. İç giyimde kullanılan baskı tekniği hangisidir?
a) Biyeli baskı
b) Hristo teğeli baskı
c) Ektstraforlu baskı
a) Makinada temiz baskı

EK 5-devam

42. Aşağıda özellikleri belirtilen hangi kumaşlarda kalıplar birbirine ters yönde yerleştirilmez?
- Düz kumaşlarda
  - Karışık desenli kumaşlarda
  - Aynı yönde desenli kumaşlarda
  - Kareli ve çizgili kumaşlarda
43. "İnsan yaşayışının ayrılmaz bir parçası olan giyim, kişiyi günlük yaşayışında güvenli, huzurlu, olumlu veya bunların tam tersi bir ruh hali içine sürükleyebilir." (Ganime Yaşar, Rasime Anahtar) cümlesi giyimin hangi yönünü vurgulamaktadır?
- Sosyal yönünü
  - Meslek edinme yönünü
  - Psikolojik yönünü
  - Eğitim yönünü
44. Aşağıdakilerden hangisi dantel dikiminde kullanılan dikiş tekniğini açıklamaktadır?
- Desenler üst üste getirilerek ince sarma yapılır
  - Desenler üst üste getirilerek makina çekilir
  - Baskı dikişi yapılır
  - Temiz dikiş yapılır
45. Aşağıdakilerden hangisi gecelikte uygulanan en uygun dikiş teknikleridir?
- İngiliz dikişi, düz dikiş
  - Baskı dikiş, düz dikiş
  - Düz dikiş, açık baskı dikiş
  - İngiliz dikişi, baskı dikişi

EK 5-Devam

46. Aşağıdakilerden hangisi baskı dikişin kullanıldığı giyim-leri doğru vermektedir?
- Kadın ve erkek iç giyimleri
  - Çocuk ve yetişkin giyimleri
  - İç giyim ve dış giyimler
  - Çocuk ve kadın iç giyimleri
47. Aşağıdakilerden hangisi iç giyim dikiminde kullanılan dikiş tekniklerinin özelliklerini vermektedir?
- Vücudu tahriş etmemeli
  - Yıkayıp ütülenmeye elverişli olmalı
  - Kumaş ve model özelliğine uygun olmalı
  - Yukarda sayılan özelliklerin hepsini taşımalı
48. Aşağıdakilerden hangisi Lişet'in kullanıldığı giyimleri eksiksiz vermektedir?
- Etek, tayyör, manto, bluz
  - Etek, manto, fantazi giyimler, tulum
  - Manto, tayyör, elbise, etek
  - Tayyör, manto, etek, fantazi giyimler
49. Aşağıdakilerden hangisi dantel ile kenar temizleme tekniğinin kullanıldığı giyimleri eksiksiz vermektedir?
- Kadın ve erkek iç giyimi, dış giyimler
  - Kadın iç giyimi, çocuk giyimleri, erkek iç giyimleri
  - Kadın iç giyimleri ve dış giyimleri
  - Kadın iç giyimi, çocuk giyimleri, kadın dış giyimleri
50. Aşağıdakilerden hangisi Rişliyö'yü doğru açıklamaktadır?
- Bir dikiş tekniği ve kenar temizleme tekniğidir

EK 5-đevam

- b) Bir dikiş ve süsleme tekniğidir
- c) Bir kenar temizleme ve süsleme tekniğidir
- d) Bir dikiş tekniği ve nakış tekniğidir
51. Enine kesikler, pililer ve bluzlar şekilde model özellikleri, hangi vücut kusuru için düşünölmektedir?
- a) Uzun beden
- b) Geniş beden
- c) Uzun bacak
- d) Geniş basen
52. Büzgösüz düz kollar, omuz hattından çalışılmış pililer, kapalı yuvarlak yakalar hangi vücut özelliği için uygun olur?
- a) Dik omuz
- b) Geniş beden
- c) Düşük omuz
- d) Uzun boyun
53. Geniş yakalı, fırfırlı ve volanlı modelleri hangi vücut özelliği taşıyan kişiler giyebilirler?
- a) Uzun boylu şişmanlar
- b) Uzun boylu inceler
- c) Orta boylu şişmanlar
- d) Kısa boylu zayıflar
54. Kabarık büzgölü kollar, enine robalar ve pilili modelleri, hangi vücut özelliği taşıyan kişiler giyebilir?
- a) Dik omuzlu kişiler
- b) Düşük omuzlu kişiler

EK 5-đevam

c) Yuvarlak yüzlü kişiler

d) Kare yüzlü kişiler

55. Bir modelin oranlarını doğru saptamak için aşağıdakilerden hangisi en önemli etkindir?

a) Vücut özelliği

b) Model özelliği

c) Kumaş özelliği

d) Yaş

56. Aşağıdakilerden hangisi dar bedenli kişiler için uygun bir bluz modeli özellikleridir?

a) Düzgülu, pilili, fırfırlı, nervürlü modeller

b) Enine kesik ve kuplu modeller

c) Enine ve boyuna kesik ve kuplu modeller

d) Büyük yakalı, pilili, büzgülu modeller

57. Kesikler, kuplar, cepler model ve vücut oranlarına göre uygulanmazsa, sonuç nasıl olur?

a) Vücutu kusurlu gösterir

b) Modelin görünüşü bozulur

c) Kumaşın görünüşü bozulur

d) Vücut ve modeli kusurlu gösterir

58. Aşağıdakilerden hangi model özelliği hazır giyim yapımında tercih edilir?

a) Pilili, büzgülu, ve fırfırlı modeller

b) Enine yada boyuna kupları bulunan modeller

c) Asimetrik modeller

d) Yalın modeller

EK 5-đevam

59. Aşağıdakilerden hangisi dantel ve biyenin kullanıldığı giyimleri eksiksiz vermektedir?
- Gecelik, sabahlık, elbise, bluz, fantazi giyimler
  - Gecelik, sabahlık, bluz, çocuk elbisesi
  - Gecelik, sabahlık, elbise, bluz, çocuk elbisesi
  - Gecelik, sabahlık, elbise, bluz, çocuk giyimleri, fantazi giyimler
60. Hazır giyimde kalite kontrol işlemi, işin hangi aşamasında yapılır?
- Kesimden sonra
  - Detayların dikiminden sonra
  - Ürün tamamlanınca
  - Her aşamasında ve sonunda
61. Makina çekerken ilmik atlamasının nedenleri aşağıdakilerden hangisidir?
- İğne yerine yerleşmemiştir, iplik doğru takılmamıştır, iplik iğneye göre kalındır
  - İğne yerine yerleşmemiştir, masuraya iplik düzgün sarılmamıştır, iğne ve iplik kalınlığı kumaşa uygun değildir
  - İğne yerine yerleşmemiştir, iplik gerđinliđi ayarsızdır, iplik iğneye göre kalındır
  - İğne yerine yerleşmemiştir, iğne kalındır, iplik gerđinliđi ayarsızdır

EK 5-devam

62. Göğüs yastığı, aşağıda belirtilen hangi yerlerin formütüsünde kullanılır?
- Yaka ve penslerin
  - Yaka ve robanın
  - Yaka ve yuvarlak hatların
  - Hepsinde
63. Klasik tayyör dikiminde aşağıda verilen kumaşlardan hangisi tercih edilir?
- Yün-sentetik karışimli kumaşlar
  - Yün-keten karışimli kumaşlar
  - Saf yün kumaşlar
  - Yün-polyester karışimlik kumaşlar
64. Aşağıdakilerden hangisi astarı en iyi tanımlamaktadır?
- Giysilerin şekline göre hazırlanarak içine geçirilen kumaştır
  - Giysilerin içine geçirilen ince dökümlü kumaştır
  - Giysilerin kuplarına uygun bir şekilde hazırlanarak içine geçirilen genellikle ince dökümlü kumaştır.
  - Giysilerin kuplarına uygun bir şekilde hazırlanarak içine geçirilen parlak kumaştır
65. Aşağıdakilerden hangisi astarların sınıflandırılmasını doğru olarak vermektedir?
- Kalıcı astar-geçici astar
  - Yarım astar-bütün astar
  - Üst bedenlere geçirilen astar-ön bedeninin tümüne geçirilen astar
  - Kapalı astar-açık astar

EK 5-devam

66. Aşağıdakilerden hangisi astarı giyime geçirmeden önce yapılan süsleme çeşitlerini eksiksiz ve doğru vermektedir?
- Kapitoneler, büzgüler, harçlar, su taşları, biyeler
  - Kapitoneler, büzgüler, basit nakış iğneleri, nervürler, biyeler
  - Kapitoneler, büzgüler, basit nakış iğneleri, değişik makina dikişleri, nervürler
  - Kapitoneler, büzgüler, değişik makina nakışları, harçlar, basit nakış iğneleri
67. Aşağıdakilerden hangisi ilişkin tanımını en doğru olarak vermektedir?
- Giysinın iki tarafını birbirine kavuşturmaya yarayan açıklıktır
  - Düğmenin geçmesi için kesilmiş olan açıklıktır
  - Giysilerin, çeşitli eşyaların iki tarafını birbirine kavuşturmaya yarayan açıklıktır
  - Yukardakilerin hepsi
68. Aşağıdakilerden hangisi parçalı ilik açarken ilk önce yapılan işlemdir
- İlik yerini işaretleme
  - Düğme çapını ölçme
  - İlik parçalarını kesme
  - İlik yerini ve ilik parçalarını ütöleme
69. Kadife bir kumaşa, aşağıda belirtilen model özelliklerinden hangisini uygulamak yerinde olur?
- Pilili ve drapeli bir model

EK 5-đevam

- b) Asimetrik bir beden özelliği, verev bir etek
  - c) Degaje bir yaka, pilili bir etek
  - d) Klasik ve kupları az olan sade bir model
70. Aşağıdakilerden hangisi Tayyör yakasında yapılan kaynatma dikişinin tekniğini doğru açıklamaktadır?
- a) İğne verev, iplik düz
  - b) İğne düz, iplik verev
  - c) İğne verev, iplik verev
  - d) (a ve b) şıklarınının ikisi de doğru

BAŞARI TESTİ İSTATİSTİKLERİ

Madde No	P	g	Pg	Madde No	P	g	Pg	Madde No	P	g	Pg
1	0,91	0,09	0,08	25	0,45	0,55	0,24	48	0,39	0,61	0,22
2	0,42	0,58	0,24	26	0,38	0,62	0,23	49	0,96	0,04	0,03
3	0,98	0,02	0,01	27	0,75	0,25	0,18	50	0,44	0,56	0,24
4	0,77	0,23	0,17	28	0,77	0,23	0,17	51	0,64	0,32	0,21
5	0,37	0,63	0,23	29	0,82	0,18	0,14	52	0,45	0,55	0,24
6	0,13	0,87	0,11	30	0,82	0,18	0,14	53	0,87	0,13	0,11
7	0,42	0,58	0,24	31	0,89	0,11	0,09	54	0,71	0,29	0,20
8	0,30	0,70	0,21	32	0,71	0,29	0,20	55	0,11	0,89	0,09
9	0,25	0,75	0,18	33	0,89	0,11	0,09	56	0,43	0,57	0,24
10	0,56	0,44	0,24	34	0,73	0,27	0,19	57	0,98	0,02	0,01
11	0,58	0,42	0,24	35	0,11	0,89	0,09	58	0,87	0,13	0,11
12	0,65	0,35	0,22	36	0,16	0,84	0,13	59	0,89	0,11	0,09
13	0,96	0,04	0,02	37	0,85	0,15	0,12	60	0,29	0,71	0,20
14	0,92	0,08	0,07	38	0,10	0,90	0,09	61	0,25	0,75	0,18
15	0,56	0,44	0,24	39	0,36	0,64	0,23	62	0,46	0,54	0,24
16	0,82	0,18	0,14	40	0,25	0,75	0,18	63	0,49	0,51	0,24
17	0,81	0,19	0,15	41	0,79	0,21	0,16	64	0,51	0,49	0,24
18	0,26	0,74	0,19	42	0,84	0,16	0,13	65	0,39	0,61	0,23
19	0,28	0,72	0,20	43	0,82	0,18	0,14	66	0,47	0,53	0,24
20	0,32	0,68	0,21	44	0,62	0,38	0,23	67	0,17	0,83	0,14
21	0,71	0,29	0,20	45	0,79	0,21	0,16	68	0,55	0,45	0,24
22	0,13	0,87	0,11	46	0,20	0,80	0,16	69	0,91	0,09	0,08
23	0,36	0,64	0,23	47	0,85	0,15	0,12	70	0,46	0,54	0,24
24	0,24	0,76	0,18								

EK 7

ANKET

AÇIKLAMA :

Aşağıda "Giyim Teknikleri ve Üretimi" Dersi ile ilgili bir dizi davranış cümlesi bulunmaktadır. Bu cümlelerin tek doğru cevabı yoktur. Duygu, düşünce ve davranışlarınıza uygun olan cevap sizin için doğrudur. Önemli olan sizin duygu, düşünce ve davranışlarınızdır. Bu nedenle arkadaşlarınızın cevapları ile ilgilenmeyiniz.

Cevaplarınız hiç bir şekilde öğretmenlerinize verilmeyecek, sadece araştırmacı tarafından kullanılacaktır.

Her cümleyi okuduktan sonra, sizin duygu, düşünce ve davranışlarınıza uygun olduğunu düşündüğünüz TEK BİR SEÇENEĞİ İŞARETLEYİNİZ?

SEÇENEKLER

Hiç Bir

Her Zaman Bazen Zaman

1. Planlı çalışmanın gerekli olduğuna inanırım.	( )	( )	( )
2. Verilen bir işi temiz ve düzenli çalışırım.	( )	( )	( )
3. Boş zamanlarımı dikiş dikerek değerlendiririm.	( )	( )	( )
4. Verilen bir işi sürecinde bitirim	( )	( )	( )
5. Atelyede araç gereçleri dikkatli kullanmaya özen gösteririm.	( )	( )	( )
6. Araç gereçlerimi eksiksiz yarımda bulundururum.	( )	( )	( )

EK 7-đevam

	<u>SEÇENEKLER</u>		<u>Biç Bir Zaman</u>
	<u>Her Zaman</u>	<u>Bazen</u>	
7. Severek dikiş dikerim.	( )	( )	( )
8. Derslerimde uygulanan öğretici parçaları yapmaktan zevk alırım.	( )	( )	( )
9. Ütüden gelebilecek tehlikelere karşı dikkatli olurum.	( )	( )	( )
10. Dikiş makinasından gelebilecek tehlikelere karşı dikkatli olurum.	( )	( )	( )
11. Giyimle ilgili belli bir ürünü yardımsız tamamlarım.	( )	( )	( )
12. Atelyedeki araç gereçleri kullanma ve saklamada titizlik gösteririm.	( )	( )	( )
13. Giyimle ilgili her türlü yeniliği yakından takip ederim.	( )	( )	( )
14. Giyimle ilgili yenilikleri uygulamaya özen gösteririm.	( )	( )	( )
15. Sınıf içinde başkalarının düşüncelerine saygılı davranmanın gerekli olduğuna inanırım.	( )	( )	( )
16. Kendi davranışlarımı geliştirmede arkadaşlarımla eleştirilerini dikkate alırım.	( )	( )	( )
17. Arkadaşlarımla desteki başarısına sevinirim.	( )	( )	( )
18. Verilen ödevi eksiksiz ve zamanında bitiririm.	( )	( )	( )
19. Kadın dış giyimlerini yardımsız dikerim.	( )	( )	( )
20. Kadın iç giyimlerini yardımsız dikerim.	( )	( )	( )

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Akademi Kurumu
Akademi Kurumu